

Kadernota 2026

Inhoudsopgave

Een solide basis in onvoorspelbare tijden.....	1
1. Een blik op de inhoud.....	3
2. Financieel perspectief	11
2.1. Samenvattend financieel beeld	11
2.2. Uitgangspunt voor meerjarendoorkijk vanaf 2026.....	11
2.3. Doorvertaling principes naar financieel-technische uitgangspunten begroting 2026-2029	12
3. Actualiseringen en ombuigingen programma's.....	15
3.1. Technische aanpassingen begroting 2026-2029	15
3.2. Actualiseringen en Ombuigingen begroting 2026-2029	17
3.2.1. Programma Zorg & Werk.....	17
3.2.2. Programma Arbeidsmarkt, Economie & Onderwijs.....	18
3.2.3. Programma Sport & Cultuur	19
3.2.4. Programma Duurzaamheid & Klimaat	20
3.2.5. Programma Wonen & Mobiliteit.....	20
3.2.6. Programma Meer voor elkaar	21
3.2.7. Programma Gemeentelijke organisatie	22
3.2.8. Programma Equalit	22

4. Ombuigingen personele kosten.....	23
5. Investeringsplanning.....	25
5.1. Investeringsplanning 2025	25
5.2. Inzet reserves	25
5.3. rekeningresultaat 2024	26
5.4. Screening reserves.....	26
5.5. Investeringsplanning per beleidsterrein.....	28
5.5.1. Openbare ruimte.....	28
5.5.2. Sport.....	31
5.5.3. Incidenteel	32
5.5.4. Accommodatiebeheer.....	33
5.5.5. IHP Onderwijshuisvesting.....	34
5.6. Totaal investeringen en effect kapitaallasten	35
6. Spaarplan IHP	36
7. Financiële beheersbaarheid Sociaal domein.....	37
8. Differentiatie toeristenbelasting.....	38
9. Differentiatie leges evenementen.....	39

Een solide basis in onvoorspelbare tijden

Wij presenteren deze Kadernota in financieel onvoorspelbare tijden. We geven in dit document een financiële en inhoudelijke doorkijk naar 2026, zonder dat we weten hoe de bijdrage van het rijk aan gemeenten zich zal ontwikkelen. Bij het schrijven van deze nota moeten de besprekingen in het kabinet over de landelijke Voorjaarsnota nog beginnen, de verwachting is dat de consequenties hiervan voor de Nederlandse gemeenten pas medio juni inzichtelijk worden.

Twee dingen weten we wel. Allereerst worden gemeenten vanaf 2026 geconfronteerd met een aanzienlijke terugval van de uitkering uit het Gemeentefonds. En in de kabinetsbesprekingen moet de wens om gemeenten financieel tegemoet te komen “concurreren” met andere politiek-bestuurlijke ambities, van het compenseren van stijgende benzinekosten tot extra geld voor Defensie. Zoals hierboven gemeld, de uitkomst daarvan is nog ongewis.

Dat is voor ons college mede aanleiding om uw raad geen meerjarig sluitende Kadernota aan te bieden. Voor de jaren 2026 tot en met 2029 stellen wij voor de tekorten te dekken door middel van een beroep op de Vrije reserve. Voor het jaar 2029 houden we rekening met een tekort van € 760.000. Op deze manier hebben wij de oorspronkelijke ombuigingstaakstelling uit de Perspectiefnota 2025 – ongeveer € 13 miljoen – nagenoeg gehaald. Wij vinden dat alleszins verantwoord, gezien de financiële onzekerheden waarvoor we ons gesteld zien. Bovendien willen wij hiermee, net als andere gemeenten, ook een signaal afgeven in de richting van het rijk.

Deze Kadernota biedt ook voor de volgende bestuursperiode een solide financiële basis om op verder te bouwen. Wij willen een nieuwe raad niet belasten met negatieve financiële erfenissen. Dat we dat kunnen doen, is

nadrukkelijk óók de verdienste van de gemeenteraad, die in de Perspectiefnota en begroting 2025 hiervoor het fundament hebben gelegd.

Van geld naar inhoud en doen

We zouden het in alle hectiek van de actualiteit wellicht nog vergeten, maar financiën zijn ‘slechts’ een middel om ons Oosterhout (nog) verder te versterken en te verbeteren. In tijden van financiële tegenspoed doe je dat door te investeren in wat je belangrijk vindt, maar ook door te beschermen wat kwetsbaar is. In de inleiding voor de begroting 2025 hebben wij daarover al het volgende opgemerkt: “Het is heel goed mogelijk dat bepaalde ombuigingen nu voor (enige) financiële verlichting zorgen, maar tegelijkertijd ook zware inhoudelijke hypotheek op toekomstige ontwikkelingen leggen”. Deze lijn zetten we ook in deze Kadernota voort.

Het betekent dat we ervoor gekozen hebben om te blijven investeren in de stad, bijvoorbeeld op het gebied van onderwijs. Het betekent ook dat we onze voorzieningen overeind houden en niet de botte bijl hebben gehanteerd in de subsidiëring van instellingen, organisaties en verenigingen die van de gemeente afhankelijk zijn. En het betekent ten slotte dat we ons sociaal beleid overeind houden, waardoor we randvoorwaarden kunnen creëren dat iedereen in onze gemeente op een volwaardige kan deelnemen aan onze lokale samenleving. Dat heeft ook ten dele zijn prijs, maar die prijs is verantwoord, zeker als we onze lokale lastendruk naast die van andere gemeenten leggen.

Ook hier bouwen we overigens verder op de stappen die uw raad in 2025 al heeft gezet. Vandaar ook dat we ook deze keer werken vanuit de zes bestuurlijke prioriteiten die in de vorige Perspectiefnota zijn vastgelegd. Per prioriteit geven we in het volgende hoofdstuk een (samenhangend) beeld van onze inhoudelijke inzet voor 2026. Want het gaat er om onze inwoners en ondernemers vooral om wat we in het volgende jaar ook daadwerkelijk voor hen gaan **doen**.

Van Perspectiefnota naar Kadernota

Uw raad krijgt nu een Kadernota voorgelegd, waar we in de jaren daarvoor stevast spraken over een Perspectiefnota. In onze raadsbrief d.d. 7 januari 2025 hebben wij aangegeven dat wij van mening zijn dat de term ‘Kadernota’ recht doet aan de verhoudingen zoals die tussen raad en college zijn vastgelegd: “Via deze nota formuleert de gemeenteraad, als opdrachtgever, een aantal richtinggevende **kaders** aan het adres van het college (opdrachtnemer). (...) . Concreet voor dit proces betekent dit: het college bereidt de Kadernota voor, de gemeenteraad besluit. De politieke oordeels- en besluitvorming vindt plaats nádat het college de voorbereiding van de Kadernota heeft afgerond en tot een raadsvoorstel is gekomen”.

Daarnaast geven we met het product ‘Kadernota’ ook invulling aan onze wens om niet alleen financieel, maar ook veel meer inhoudelijk vooruit te kijken naar het volgend jaar. Een jaar waarvoor we in deze nota, ondanks alle onzekerheden, een solide basis leggen. Met dank ook aan de stappen die uw gemeenteraad daartoe het laatste jaar heeft gezet.

Hoogachtend,

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN OOSTERHOUT,

, burgemeester

, secretaris

1. Een blik op de inhoud

In deze Kadernota willen we beginnen met een inhoudelijke vooruitblik naar 2026. Natuurlijk, de gesprekken gaan – zeker in deze financiële lastige tijden – over geld, over de vraag waar omgebogen kan worden of op welke manier de inkomsten van de gemeente verder kunnen worden vergroot. Belangrijk en een niet te onderschatten opgave, maar toch: ondanks alle financiële uitdagingen staan we ook voor 2026 met zijn allen voor de uitdaging om Oosterhout weer een slag verder te brengen, om te investeren in voorzieningen, in een gezonde leefomgeving, in een stevig lokaal sociaal stelsel en in een bloeiende economie. Met andere woorden: ook voor 2026 hebben wij, als raad en college, de opdracht om alles in het werk te stellen om ervoor te zorgen dat Oosterhout een vitale en aantrekkelijke gemeente is en blijft. Dus vandaar dat wij in dit hoofdstuk – kort en op hoofdlijnen – willen ingaan op de stappen die we in 2026 willen zetten om Oosterhout verder vooruit te brengen.

Dat doen we langs de lijnen van de bestuurlijke prioriteiten, zoals we die hebben verwoord in de Perspectiefnota 2025:

1. verbonden en verbindend met de stad en de kerkdorpen: een gezamenlijk antwoord op de maatschappelijke opgaven
2. samenwerken aan duurzame, brede welvaart: gezondheid en bestaanszekerheid
3. zorgstelsel volhoudbaar maken en houden: voorkómen en normaliseren
4. bouwen en nog eens bouwen (aan de toekomst): jongeren trekken en binden
5. gezonde, groen-blauwe openbare ruimte als hefboom voor maatschappelijke ontwikkelingen
6. randvoorwaardelijk: versterking uitvoeringskracht

Daarbij past nog wel één opmerking. Sommige beleidsvoornemens hebben betrekking op meerdere bestuurlijke prioriteiten, maar vanwege de overzichtelijkheid is ervoor gekozen deze bij slechts één prioriteit onder te brengen.

Verbonden en verbindend met de stad en de kerkdorpen: een gezamenlijk antwoord op de maatschappelijke opgaven

In 2026 werken we vanuit een nieuwe Toekomstvisie, die is opgesteld na een intensief interactief proces met inwoners, organisaties, verenigingen en ondernemers. Een toekomstbeeld dat vooral antwoord geeft op drie ogenschijnlijk eenvoudige vragen: wat willen we, kijkend naar 2050, voor Oosterhout behouden, wat willen we anders en wat willen we kwijt? Het levert een breed gedragen wensbeeld: een voorstelling (in plaats van een voorspelling) van hoe Oosterhout er halverwege deze eeuw idealiter uit ziet. Een toekomstbeeld dat aan de ene kant een vertrekpunt is voor bestuursakkoorden en daaruit voortvloeiende Kadernota's en begroting. Maar een visie die ook goed te gebruiken is als toetsingskader voor externe ontwikkelingen: hoe zijn die in te passen in het beeld dat wij van onze toekomst hebben geformuleerd.

De (concept-)Toekomstvisie zal ook een belangrijke basis vormen voor het bestuursakkoord dat zal worden opgesteld na de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2026. Voor de verkiezingen zelf geldt de opdracht om alles in het werk te stellen om zoveel mogelijk Oosterhouters naar de stembus te bewegen, zodat de nieuwe raad kan gaan werken vanuit een stevig mandaat van onze inwoners. Daarnaast wordt 2026 het jaar waarin een nieuwe integrale verordening op burgerparticipatie wordt voorbereid, waarin geregeld wordt op welke wijze Oosterhouters (kunnen) worden betrokken bij gemeentelijke plannen.

In het sociaal domein wordt 'verbonden en verbindend' vertaald in aandacht voor de menselijke maat. Het vertrouwen in de inwoner is hierbij het uitgangspunt. Dit betekent niet dat er sprake is van 'u vraagt wij draaien', maar dat samen met de inwoner wordt gekeken wat er nodig is: welke ondersteuning noodzakelijk is om de aanwezige problemen aan te pakken? Zo houden we de zorg en ondersteuning beschikbaar en betaalbaar voor de inwoners die dit nodig hebben.

Op het niveau van buurten, wijken en kerkdorpen is in 2026 is onze inzet vanuit buurt- en wijkgericht werken erop gericht dat inwoners elkaar weten te vinden. Met de "Meer voor elkaar teams" gaan we weer actief aan de slag met onze partners. Ook willen we zorgen voor verbinding door de ondersteuning van diverse buurtinitiatieven. Met deze buurtinitiatieven kunnen bewoners zelf aan hun eigen leefbaarheid werken. In 2026 verwachten we circa 15 buurtinitiatieven te kunnen realiseren. Ook blijven onze wijkmakelaars en het Wijkwerk van Surplus de diverse buurtgroepen ondersteunen. In veel buurten in Oosterhout of de kerkdorpen is een buurtgroep/dorpsgroep actief. Deze groepen werken samen aan activiteiten in de buurt, zoals buitenspeeldagen, duurzaamheidsprojecten en buurtpreventie. In 2025 zijn 32 buurtgroepen actief, inclusief de buurkrachtgroepen en buurpreventiegroepen. Tot slot willen we met verbindende activiteiten werken aan verbinding in wijken. We organiseren regelmatig activiteiten in buurten, wijken of dorpen. Soms alleen, soms samen met wijkpartners (Brede buurt, GGD, politie, jongerenwerk, Thuisvester, collega's) of bewoners. In 2026 willen we net zoals in 2026 circa 60 van deze activiteiten organiseren. Overigens zien we hier ook een inhoudelijke beweging: waar wijkgericht werken zich een aantal jaren geleden met name richtte op de fysieke leef- en woonomgeving, ligt er nu ook een belangrijke rol bij het versterken van de sociale veerkracht in dorpen, wijken en buurten.

Onderlinge verbondenheid, de verbindende functie van sport en cultuur

Vanuit de verbindende functie van sport en cultuur zijn wij eind 2024 gestart met het Volwassenfonds Sport & Cultuur. Volwassenen die leven rond het

bestaansminimum kunnen een aanvraag doen voor een sport of culturele activiteit. Zij ontvangen na goedkeuring een financiële bijdrage. Deelnemen aan sport en cultuur verbindt en draagt bij aan de gezondheid. De pilot loopt tot en met 2026.

We bouwen in 2026 letterlijk aan de verbindende functie die sport en cultuur hebben in onze buurten, wijken en kerkdorpen. Zo wordt eind 2026 de nieuwe Bunthoef opgeleverd, die gaat meehelpen aan een nieuwe impuls voor de wijk Oosterheide (naast of invulling op de grootschalige reconstructie die Thuisvester in Oosterheide gaat doorvoeren). Daarnaast blijven we ook werken aan de verplaatsing van Sportpark Irene '58 in Den Hout; hierdoor wordt niet alleen het voorzieningenniveau in het kerkdorp versterkt, maar wordt er ook letterlijk ruimte gemaakt om te voorzien in de behoefte aan nieuwe woningen in Den Hout. En ten slotte zorgt de renovatie van de kleedkamers en de aanleg van een nieuw kunstgrasveld bij OVV'67 in Oosteind voor een kwaliteitsimpuls voor de voorzieningen in dit kerkdorp. En ten slotte is in 2026 ook de geheel vernieuwde Pannehoef in gebruik: een plak waar sociale activering, ontmoeting en (amateur)cultuur hand-in-hand gaan en elkaar onderling versterken. En dan niet als voorziening voor de wijk, maar als voorziening voor heel Oosterhout. Om die inhoudelijke rol binnen het sociaal domein (nog) beter vorm te geven, stellen wij in deze Kadernota de financiële ondersteuning aan De Pannehoef structureel te verhogen. Daarmee voeren wij ook een door uw raad aangevoerde motie uit.

Daarnaast organiseert, faciliteert en stimuleert MOOVE met haar partners ook in 2026 op een professionele manier een breed en gedragen sportaanbod. Dit met als belangrijkste doel de gezondheid van de Oosterhoutse inwoners te bevorderen, maar ook om maatschappelijke doelstellingen te behalen (zoals het voorkomen van isolement, bevorderen van sociale integratie en eenzaamheid tegen te gaan).

Vanwege de grote betekenis van sport en cultuur als “cement van de samenleving” hebben wij er bewust voor gekozen **niet** met voorstellen te komen voor verlaging van subsidies. Wel stellen wij, vanuit het algemene financiële belang van de gemeente, uw raad voor de indexering van de subsidies voor 2026 achterwege te laten.

Daarnaast is (het gevoel van) veiligheid voor al onze inwoners een belangrijke voorwaarde om goed en prettig te kunnen leveren. Ook op dit gebied blijven we investeren, bij voorkeur preventief. Maar als de omstandigheden ons daartoe dwingen, zullen we niet nalaten in te grijpen. Tegen die achtergrond willen we de systematiek van ‘preventie met gezag, zoals die nu wordt toegepast in de wijk Oosterheide, ook over andere Oosterhoutse wijken en buurten gaan uitrollen. Kernwoorden: samenwerking met de partijen in de wijk, integraal en sterk uitvoeringsgericht. Dit past ook in de beweging die we met de organisatieontwikkeling inzetten: van beleid naar uitvoering.

We houden verder onverkort vast aan onze inzet op het terugdringen van ondermijnende criminaliteit. Samen met onze veiligheidspartners maken we optimaal gebruik van de mogelijkheden die ons ter beschikking staan om infiltratie van zware, georganiseerde misdaad in de ‘bovenwereld’ tegen te gaan.

Verbondenheid met “nieuwe Oosterhouters”

Waar gaat om “nieuwe Oosterhouters” worden statushouders vanaf dag één van huisvesting in onze gemeente maatschappelijk begeleid om hun weg te vinden in Oosterhout. Binnen twee maanden wordt er gestart met taalonderwijs en participatieactiviteiten. Het doel hiervan is dat ‘nieuwe Oosterhouters’ zo snel mogelijk meedoen aan de samenleving, het liefst via betaald werk, en zich snel thuis te laten voelen in de gemeente Oosterhout. We gaan in 2026 nog meer lokale ondernemers enthousiasmeren om werk(ervarings)plekken voor statushouders aan te bieden of te creëren

Samenwerken aan duurzame, brede welvaart: gezondheid en bestaanszekerheid

Bestaanszekerheid en gezondheid

We ondersteunen uitkeringsgerechtigden om weer een plaats op de arbeidsmarkt te krijgen, zodat ze in staat zijn om zelfstandig een inkomen te verwerven en onafhankelijk zijn van een uitkering. Extra aandacht geven we hierbij aan mensen met een arbeidsbeperking. We verstrekken aan werkgevers die een persoon met een arbeidsbeperking in dienst nemen loonkostensubsidie als er sprake is van een verminderde loonwaarde.

De ontwikkeling van het aantal mensen met een uitkering is in onze gemeente overigens gunstiger dan de landelijke ontwikkeling. Ook voor het aantal personen met een arbeidsbeperking, dat het met een loonkostensubsidie bij een werkgever wordt geplaatst, geldt dat we hoger scoren dan het landelijk gemiddelde.

Binnen de arbeidsmarktregio starten we in 2026 met de definitieve vorm van het regionaal werkcentrum. Hier kunnen werkzoekenden, werkenden en werkgevers terecht met ondersteuningsvragen. Met extra aandacht voor ‘van werk naar werk’ willen we meer aan de voorkant komen. Hiermee willen we zorgen dat werknemers die met werkloosheid bedreigd worden nieuw werk vinden voordat ze werkloos worden en een beroep op uitkering moeten doen.

Een bijzondere ontwikkeling is het verder vormgeven van het circulair ambachtsnetwerk De Meerwaarde. Langs deze weg willen wij ambacht/circulariteit, opleidings- en ontwikkelpotentieel binnen de aangesloten partijen verder uitwerken en benutten. Dat doen we samen met vooral Oosterhoutse partners die samenwerken aan duurzame, brede welvaart en gezondheid en bestaanszekerheid ook belangrijk vinden. Naast het creëren van werkgelegenheid en opleidings- of ontwikkelkansen geeft het ook een ingang voor een grote groep mensen om verder te integreren in de

samenleving. Denk bijvoorbeeld aan nette (werk/sollicitatie) kleding of de reparatie of aanschaf van een anders wellicht onbetaalbare fiets, waardoor de actieradius van je leven aanzienlijk vergoot.

In 2026 werken we aan het versterken van de bestaanszekerheid van onze inwoners, op basis van een door de gemeenteraad vast te stellen 2026 beleidskader bestaanszekerheid. Dat beleidskader komt tot stand in nauwe samenwerking met onze maatschappelijke partners. Samen met de partners staan we voor de opgave om een samenleving te creëren waarin iedereen mee kan doen, ongeacht inkomen, achtergrond of persoonlijke omstandigheden.

Vanuit het gezondheidsbeleid ligt er een plan van aanpak met concrete acties die worden uitgevoerd. Deze blijven wij in 2026 voortzetten met financiering uit de Specifieke Uitkering Gezond en Actief Leven Akkoord (SPUK GALA).

Ruimte voor economie

Voor 2026 is de doorontwikkeling van het havengebied Weststad een speerpunt. Doel is de kansen voor circulaire economie en watergebonden bedrijvigheid te benutten. Hierdoor is Oosterhout goed gepositioneerd is voor de economie van de toekomst, ook in verbinding met duurzaamheid (lobby voor een waterstofverbinding via de Delta Rhine Corridor).

Verder maken we werk van het versterken van de bedrijventerrein, zodat hier een aansprekende(r) werkomgeving ontstaat. Door de terreinen te verduurzamen, veiliger te maken (realiseren camerabeveiliging) en ondernemers samen te brengen (verhogen collectiviteit). Zo werken we samen met ondernemers aan duurzame, brede welvaart. Een gezonde, groen-blauwe openbare ruimte kan hierbij dienen als hefboom voor maatschappelijke ontwikkelingen: op deze groene terreinen gaan werknemers graag aan de slag.

Met de verhuizing van het stadhuis wordt een belangrijke impuls gegeven aan de doorontwikkeling van de Oosterhoutse binnenstad. Het zorgt voor meer aanloop en reuring in het centrum, maar ook tot een aanzienlijke vergroening

van het toch redelijk versteende gebied rondom het voormalige winkelcentrum Arendshof 2. Los daarvan blijft overigens de ambitie gericht op het verder toekomstbestendig maken van ons winkelgebied, onder andere door het verder terugdringen van het winkelloppervlak en functiemenging. De verhuizing van het stadhuis naar de binnenstad biedt letterlijk ruimte om (het gebied rondom) het Slotjesveld opnieuw in te vullen met een park, wonen, activiteitencentrum en ruimte voor evenementen en parkeren.

Zorgstelsel volhoudbaar maken en houden: voorkómen en normaliseren

De beweging naar de voorkant is in 2026 nog steeds het uitgangspunt: van zorg verlenen naar zorg voorkomen, van individueel naar collectief. Het programma om die voorkant (de sociale basis) voldoende te versterken om die beweging mogelijk te maken, is één van de manieren hoe we dat doen. We richten ons binnen dit programma op het versterken van een dekkend, toegankelijk en samenhangend zorglandschap. Dat doen we gebiedsgericht en sluiten aan bij de leefwereld van inwoners. We willen een effectieve samenwerking tussen wijkmakelaars, sociaal werkers en andere netwerkpartners door heldere afspraken en rolverdeling en stimuleren burgerparticipatie. Het doel: inwoners ondersteunen elkaar en vinden tijdig de juiste hulp en voorzieningen dichtbij huis.

Vanwege het belang dat wij hechten aan de 'beweging naar de voorkant' hebben wij bewust ervoor gekozen de hiervoor in de begroting opgenomen gelden **niet** te korten.

De 'beweging naar de voorkant' heeft overigens niet alleen een financiële reden. Het versterken van de sociale basis betekent ook dat we investeren in gemeenschappelijke activiteiten en het creëren van ontmoeting. En dat kan dan weer een belangrijke bijdrage leveren aan bijvoorbeeld het voorkómen en tegengaan van eenzaamheid, wat op zich ook weer kan leiden tot een verbeterde gezondheid.

In 2026 wordt de proof of concept van het Stevig Lokaal Team in Dommelbergen voortgezet en worden ontwikkelde preventieve en collectieve activiteiten (waar mogelijk) ook al breder uitgerold binnen de gemeente Oosterhout.

Het SLT richt zich op het versterken van het eigen netwerk van onze inwoners. Dat netwerk zetten zij vervolgens in om problemen bij de jeugdige en het gezin te voorkomen of beheersbaar te maken, door de weerbaarheid te vergroten. Het samenwerkingsverband organiseert en ontwikkelt (collectief) aanbod in de sociale basis, dat is gericht op vroegsignalering en preventie in de eigen omgeving. Dit aanbod sluit aan op de leefwereld van de jeugdige en diens ouders. Om dit voor elkaar te krijgen, zijn de professionals van het SLT aanwezig op de vindplaatsen in de eigen omgeving van de jeugdige: op school, in de wijk, bij verenigingen en online.

In 2026 halen we belangrijke inzichten op uit de proof of concept van het Stevige Lokale Team in Dommelbergen. Deze inzichten nemen we mee in de aanbesteding van de jeugdzorg per 1 januari 2027. Een groot deel van 2026 zal in het teken staan van (de voorbereiding op) de implementatie van dit nieuwe jeugdhulpverleningslandschap.

Overigens gaan we ook door met de acties die we in 2025 al hebben ingezet om tot kostenbeheersing te komen. Dit doen we vooral door:

- kostenbewustzijn bij ons zelf, maar vooral ook bij onze partners te bevorderen;
- proces- en kwaliteitsverbetering en aanscherpen samenwerkingsafspraken
- afbakening van onze zorgplicht
- sturen op doel- en rechtmatigheid van de zorg

Voor de Wmo geldt al langer dat het een uitdaging is om die voor iedereen die het nodig heeft toegankelijk te houden. We hebben immers te maken met een vergrijzende bevolking en langer thuiswonende ouderen. Daarom is preventie

zo belangrijk. De SPUK GALA loopt door tot eind 2026 en dus gebruiken we die middelen om zoveel mogelijk op te zetten en in te regelen wat bijdraagt aan preventie en de beweging naar voren.

We gaan ook in 2026 door met het onderzoeken en implementeren van nieuwe mogelijkheden (innovaties) om ouderen langer zelfstandig thuis te laten wonen.

Bouwen en nog eens bouwen (aan de toekomst): jongeren trekken èn binden

Volgend jaar bouwen we letterlijk verder aan Oosterhout langs de lijnen zoals die in het Woningbouwprogramma 2025 zijn ingezet. We hebben de ambitie om woongebieden toekomstbestendig, leefbaar, duurzaam toegankelijk te maken en te houden. Uitgangspunt hierbij is (meer) gelijke (huisvestings)kansen voor iedereen binnen onze samenleving. Het bouwen van meer betaalbare woningen voor jongeren, starters en jonge gezinnen heeft prioriteit.

In 2026 willen we daarom minimaal 300 nieuwe woningen opleveren op diverse locaties in Oosterhout, zoals de Esdoornlaan, Willem Dreeslaan (locatie Rietgors), Werrkmansbeemd en Arendsplein. Daarnaast werken we in 2026 verder aan de woningbouwplannen uit ons woningbouwprogramma, zodat ook die plannen de komende jaren tot realisatie komen. Denk hierbij o.a. aan deelplan 7 van Slotjes-Midden, de plannen tot herontwikkeling van het Amphiaterrrein, het gebied van het huidige Hanzecollege en omgeving, Lievenshove, Galvanitas, hoek Keiweg/Ridderstraat en de herontwikkeling van het Slotjesveld.

Hiermee zetten we de trend van eerdere jaren door. Ook in 2025 heeft Oosterhout – zeker in vergelijking met andere gemeenten – de uitdaging opgepakt om mee te werken aan het terugdringen van het woningtekort. In 2025 worden woningen gebouwd in o.a. de projecten Zwaaihoek eiland, Parck Warande, locatie Bunthoef en Abdis van Thornstraat.

Om te kunnen voorzien in betaalbare grondgebonden woningen voor jonge gezinnen gaan we door met de verdere uitwerking van woningbouwplannen voor de realisatie van circa vierhonderd woningen in het lint-Oosteind.

Naast productie van nieuwe woningen kijken we ook naar de bestaande woningvoorraad en toekomstbesteding en aantrekkelijk houden van onze wijken, zoals we dat gedaan hebben in Slotjes-Midden en Oosterheide. In 2026 willen we met een integrale visie aan de slag met de wijk Dommelbergen. Deze wijk kan juist door de hoeveelheid grondgebonden woningen zeer aantrekkelijk zijn voor jonge gezinnen.

Om gezinnen met jonge kinderen aan te trekken is ook de aanwezigheid van adequate onderwijshuisvesting een voorwaarde. Oosterhout beschikt over een omvangrijk IHP (Integraal HuisvestingsPlan), waar ook in 2026 enkele scholen op de rol staan (Ontdekking, Sterrendonk, Rubenshof, De Toekomst). Daarnaast krijgt het nieuwe Hanze College in 2026 gestalte. Om ook in de toekomst te kunnen blijven inspelen op de (financiële) gevolgen van de vraag naar adequate onderwijshuisvesting wordt in deze Kadernota onder andere voorgesteld een jaarlijks investeringsplafond te gaan hanteren. Dit is overeenkomstig een eerdere uitspraak van de gemeenteraad.

Gezonde, groen-blauwe openbare ruimte als hefboom voor maatschappelijke ontwikkeling

Duurzaamheid:

In 2026 worden de ingezette trajecten om de beschikbaarheid van voldoende en duurzame energie voor onze bedrijventerrein nu en in de toekomst te bewerkstelligen voortgezet. Het gaat hierbij onder andere om het slim managen van energiestromen (tussen bedrijven) door bijvoorbeeld energyhubs en groepsaansluitingen en het lobbyen voor een waterstof aftakking van de Delta Rhine Corridor.

In 2026 worden de overige buurten waar energiearmoede speelt, bezocht door het energiebespaarteam. Daarnaast wordt het aanbod van kleine energiebesparende maatregelen uitgebreid met een subsidieregeling en een ontzorgingspakket voor grotere isolatiemaatregelen.

De grote oogst verduurzamingsaanpak van het bedrijventerrein Vijf Eiken is doorgezet naar de bedrijventerreinen Weststad en Statendam. Daarnaast is de mogelijkheid van energy hubs en/of groepsaansluitingen op het elektriciteitsnetwerk onderzocht om de gevolgen van het overbelaste netwerk voor de vestiging, uitbreiding en verduurzaming van bedrijven te beperken.

We proberen klimaatadaptieve maatregelen bij (her)inrichting van de openbare ruimte en woningbouwplannen vooraf al zoveel als mogelijk mee te nemen. De landelijke maatlat wordt in 2026 omgezet naar de lokale maatlat. Deze maatlat dient als een kader voor het ontwikkelen van een klimaatadaptieve omgeving. Ook zullen in 2026 nieuwe stresstesten uitgevoerd worden om te bezien waar in Oosterhout nog opgaven liggen.

Mobiliteit

We geven uitvoering aan ons mobiliteitsbeleid via de uitvoeringsagenda mobiliteitsvisie en het Jaarplan Openbare Ruimte (JOR). Projecten daaruit hebben onder andere tot doel om het gebruik van fiets en openbaar vervoer te stimuleren en het leef- en verblijfsklimaat te verbeteren. Het betreft zowel grootschalige reconstructies (zoals de Burg, Holtropaan, de Hoogstraat en de Provincialeweg Oosteind waaraan dit jaar wordt gewerkt) als de herinrichting van woonbuurten (zoals de herinrichting van een aantal woonstraten in Oud West die dit jaar wordt afgerond). Daarnaast worden ook twee snelfietsroutes (Breda – Dorst – Tilburg en Oosterhout – Tilburg) gefaseerd aangelegd. Zowel de uitvoeringsagenda van de mobiliteitsvisie als het JOR worden jaarlijks vastgesteld; de vaststelling van de uitvoeringsagenda 2026 – 2029 is in juni 2025 voorzien. Om die reden is het niet mogelijk om bij het vaststellen van de Kadernota hierop al te veel vooruit te lopen.

Ook in deze projecten wordt nadrukkelijk bekeken hoe we met de inrichting van de openbare ruimte onze leefomgeving meer geschikt maken voor klimaatverandering. Dit doen we o.a. daar waar mogelijk af te koppelen en meer groen en minder verharding te realiseren. In samenspraak met inwoners willen we onze openbare ruimte een plek maken waar het fijn is om te verblijven. In 2026 zal concreet onder andere het projecten Provincialeweg Oosteind worden uitgevoerd.

Via ons parkeerbeleid proberen we bij te dragen aan de kwaliteit van de openbare ruimte (o.a. door het gebruik van de parkeergarages en het parkeren op eigen terrein te stimuleren om daarmee 'het blik' zoveel mogelijk van straat te krijgen) en het verbeteren van de leefbaarheid in de binnenstad. Daartoe zetten we regulering en beprijzing van parkeerplaatsen in als instrumenten. De achterliggende doelen van ons parkeerbeleid en de bijdrage die daarmee kan worden geleverd aan de ruimtelijke kwaliteit en leefbaarheid van de binnenstad hebben we nadrukkelijk meegewogen bij de voorstellen die op het gebied van parkeren zijn opgevoerd t.b.v. de kadernota 2026.

In het bestuursakkoord is benoemd dat om Oosterhout in de komende decennia bereikbaar te houden, we anders moeten gaan nadenken over mobiliteit. Het steeds maar toevoegen van meer 'infra' biedt niet langer een duurzame oplossing voor zowel het rijdende als stilstaande verkeer. Een mobiliteitstransitie is daarom wenselijk. Een van de onderdelen daarvan is het stimuleren van deelmobiliteit voor werknemers, maar ook voor inwoners.

- Pilot 'Inclusieve deelmobiliteit' met financiële bijdrage SPUK-regeling ministerie I&W Uitbreiding van deelauto's in de wijken d.m.v. initiatieven buurtgroepen; door te experimenteren met lagere tarieven wordt deelmobiliteit niet alleen interessanter voor alle deelnemers, maar ook betaalbaar en toegankelijk voor huishoudens met een lager besteedbaar inkomen. Het streven is om 6 extra deelauto's te plaatsen vanaf 2026 (in ieder geval voor 2 jaar).

- Deelmobiliteit lokale campagnes met buurtgroepen.

Randvoorwaardelijk: versterking uitvoeringskracht

Een (gemeentelijke) organisatie staat nooit stil, dus ook in 2026 blijven we continu gespitst op de vraag hoe de organisatie het best kan worden toegerust op de uitdagingen die op ons af komen. Concreet betekent dat we, op basis van het begin 2026 vast te stellen bestuursakkoord, gaan bezien welke (nieuwe) bestuurlijke en maatschappelijke dossiers behoefte hebben aan specifieke, opgavegerichte sturing.

Bij al hierboven beschreven bestuurlijke ambities dient wel een kanttekening gemaakt te worden. Ook deze Kadernota bevat voorstellen om te bezuinigen op personele kosten, tot een bedrag van

€ 1 miljoen. Dat brengt het totaal aan ombuigingen op personeel over de laatste twee jaar op € 3 miljoen, zijnde zo'n tien procent van het totale budget. Daarmee is een kritisch punt bereid, te meer omdat de werklast van gemeenten eerder toe- dan afneemt, bijvoorbeeld als gevolg van taken die van andere overheden op de gemeenten afkomen. Een verdere versoering van de uitgaven voor personeel kan dan ook alleen maar aan de orde zijn als dat gepaard gaat met het afstoten van taken.

Op een krappere arbeidsmarkt is het een uitdaging om deskundig personeel te vinden en te behouden. Dat betekent dat we onze HR-instrumenten blijven aanpassen aan wat de arbeidsmarkt vraagt. We blijven investeren in het opleiden, coachen en ruimte bieden aan medewerkers. Zo kunnen zij flexibel inspelen op de uitdagingen die op ons afkomen en kansen signaleren die zich voordoen. Daarnaast houden we aandacht voor het aantrekken van mensen die vaardigheden hebben die nodig zijn om samen te werken met collega's, partners, inwoners en ondernemers: omgevingsbewustzijn, resultaatgerichtheid, samenwerking, flexibiliteit en verantwoordelijkheid. Dat

doen we door deze competenties terug te laten komen in de hele medewerkersreis, van werving en selectie tot doorstroom en uitstroom. Zo zijn onze (oud)medewerkers de ambassadeurs voor het werken bij de lokale overheid.

2. Financieel perspectief

2.1. Samenvattend financieel beeld

Wanneer we de uitgangspunten en de ambities financieel gezien samenbrengen levert dit het onderstaande beeld op:

Bedragen * € 1.000

	Hfst	Begr 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Saldo begroting 2025		7.734	3.671	3.282	4.286
Aanpassingen begroting 2025	2.2	-420	-310	40	375
Startpunt kadernota 2026		7.314	3.361	3.322	4.661
Uitgangspunten 2026-2029	2.3	1.850	2.164	2.177	2.185
Subtotaal		9.164	5.525	5.499	6.846
Programma's: Technische aanpassingen	3.1	-1.940	-1.950	-3.460	-3.970
Subtotaal		7.224	3.575	2.039	2.876
Programma's: Ombuigingen	3.2	-569	-628	-739	-789
Ombuigingen personeel	4	-905	-905	-1007	-1007
Investeringsplafond IHP	6	0	0	60	187
Totaal		5.776	1.963	195	760
		nadeel	nadeel	nadeel	nadeel

Voor een onderbouwing van de bovenstaande wijzigingen, verwijzen we u naar respectievelijk de hoofdstukken 2 t/m 6 van deze nota. Dit betekent dat er momenteel sprake is van een tekort van € 760.000 in 2029.

In deze nota worden de kaders geschetst voor de komende vier jaren. Deze nota hoeft, anders dan de begroting, in financiële zin (nog) niet sluitend te zijn. Wel dient er uiteraard een reëel inhoudelijk kader en financieel perspectief te worden vastgesteld op basis waarvan het college in het najaar een sluitende begroting 2026 kan presenteren. Het college is na vaststelling van deze nota aan

zet om deze kaders te realiseren richting de begroting 2026 en de meerjarenbegroting 2027-2029.

Gezien het (negatieve) financiële vertrekpunt van de meerjarenbegroting 2026-2029 is het duidelijk dat er nog een klus ligt om te komen tot een structureel sluitende begroting. Hierin is het, zoals gezegd, zeer bepalend welke financiële duidelijkheid het kabinet ons gaat bieden. Zodra de meicirculaire beschikbaar is (die volgt in de loop van juni) worden de gevolgen voor Oosterhout in beeld gebracht en wordt uw raad hierover geïnformeerd.

2.2. Uitgangspunt voor meerjarendoorkijk vanaf 2026

De begroting 2025 is het uitgangspunt voor het nieuw op te stellen financiële kader. Bij de begrotingsbehandeling 2025 zijn drie amendementen aangenomen die een direct financieel gevolg heeft voor de begroting 2025. De effecten van de septembercirculaire en de decembercirculaire 2024 waren nog niet verwerkt in de meerjarenbegroting 2025-2028. Daarnaast is voor de realisatie van het nieuwe stadhuis een extra krediet beschikbaar gesteld, welke zorgt voor hogere kapitaallasten. Middels de voorliggende kadernota zullen de genoemde effecten verwerkt gaan worden en wordt het beeld als volgt:

Bedragen * € 1.000

	Begr 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Lasten	236.148	233.146	231.844	234.884	233.461
Baten	-236.054	-220.874	-223.644	-223.626	-220.830
Subtotaal programma's	94	12.272	8.200	11.258	12.631
Vennootschapsbelasting	2	2	2	2	2
Mutatie reserves (- = onttrekking)	-401	-4.539	-4.531	-7.979	-8.347
Resultaat	-305	7.734	3.671	3.282	4.286
Amendementen	145	0	0	0	0
Circulaires	1.449	-420	-310	40	375

Uitgangspunt 2025 (na wijzigingen)	1.289	7.314	3.361	3.322	4.661
	nadeel	nadeel	nadeel	nadeel	nadeel

Amendementen begrotingsbehandeling 2025-2028

Bij de behandeling van de meerjarenbegroting 2025-2028 zijn een drietal amendementen aangenomen, waarin in 2025 € 145.000 extra beschikbaar wordt gesteld, bestaande uit € 90.000 voor extra ondersteuning van de raad, € 45.000 subsidie voor de stichting Huis voor Amateurs (Pannehoef) en € 10.000 voor gordijnen voor de Pannehoef. Deze laatste is incidenteel van aard. In de eerste twee amendementen echter is gevraagd om deze extra bedragen in de kadernota 2026 af te wegen tegen de overige maatregelen. De extra ondersteuning voor de raad laten wij aan uw raad ter beoordeling. De extra € 45.000 aan subsidie voor de Pannehoef komt u tegen onder het kopje nieuw beleid bij programma 1.

Effecten september- en decembercirculaire

Er is een netto-stijging van de Algemene Uitkering zichtbaar ten opzicht van de vastgestelde begroting 2025. In de septembercirculaire is het LPO accres geactualiseerd op basis van de Miljoenennota. Vooruitlopend op een nieuwe financieringssysteem heeft het kabinet eenmalig € 1 miljard extra beschikbaar gesteld in 2026. Het volumedeel staat hierdoor vast tot en met 2026. Bij Voorjaarsnota is dit bedrag vanaf 2027 structureel gemaakt en is besloten om de volumeontwikkeling vanaf 2027 te indexeren op basis van de ontwikkeling van het bruto binnenlands product. In hoeverre we dit bedrag daadwerkelijk gaan krijgen zal de komende circulaire (hopelijk) duidelijk worden.

2.3. Doorvertaling principes naar financieel-technische uitgangspunten begroting 2026-2029

In paragraaf 2.5 hebben wij een aantal - algemene, beleidsmatige - leidende principes geformuleerd voor de ons inziens benodigde strategische heroriëntatie en daarmee voor deze Kadernota. In deze paragraaf vertalen wij deze door naar een aantal financieel-technische uitgangspunten voor het op orde brengen en houden van het huishoudboekje van de gemeente. Deze vormen daarmee een articulatie - of waar nodig - aanscherping van de uitgangspunten zoals die in het vigerende Bestuursakkoord zijn opgenomen:

1. Jaarlijkse begrotingen worden gepresenteerd in het perspectief van structureel sluitende meerjarenramingen. Dit kan in het eerste begrotingsjaar zijn, of het laatste begrotingsjaar. In dat laatste geval zijn tussentijdse beperkte tekorten aanvaardbaar mits en voor zover deze kunnen worden gedekt uit reserves. Uiterlijk in het laatste jaar dient dan sprake te zijn van een structureel sluitende begroting.
2. Er is de komende jaren beduidend minder ruimte voor nieuwe initiatieven. Als daar politiek-bestuurlijk toch noodzaak toe wordt gezien, moeten initiatieven budgettair neutraal gerealiseerd worden. Met andere woorden: nieuw voor oud is de leidraad. Alle initiatieven – zowel nieuwe als bestaande – worden bij de begroting beoordeeld op hun maatschappelijk resultaat (outcome). Op basis daarvan kan een inhoudelijke heroverweging aan de orde zijn.
3. In de begrotingen en meerjarenramingen wordt jaarlijks een realistische raming opgenomen voor “onvoorzien”. Hierbij wordt de structurele doorwerking niet automatisch vertaald, maar vormt deze onderdeel van de discussie over nieuw beleid bij de eerstkomende begroting. Voorstellen

worden streng getoetst aan de criteria onvoorzienbaar, onuitstelbaar en onontkoombaar.

4. Het structurele investeringsniveau is in principe gemaximeerd op € 6,2 miljoen, exclusief investeringen op het gebied van riolering en afvalverwijdering (deze investeringen worden afzonderlijk beschouwd en worden gedekt via een kostendekkend tarief), stadhuis en het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP).

Het investeringsniveau is exclusief specifieke investeringen ten laste van de vrije reserve. Het investeringsplan wordt jaarlijks opgesteld in de vorm van een uitvoeringsplanning, waarbij aangegeven wordt wanneer investeringen daadwerkelijk worden uitgevoerd.

5. Aan doelen waarvoor de gemeente van het rijk een doeluitkering ontvangt, wordt in beginsel niet meer uitgegeven dan het bedrag van de doeluitkering. Bezuinigingen vanuit het rijk zullen daarbij in principe niet gecompenseerd worden door de gemeente.
6. De reserves van de gemeente Oosterhout vormen de eerste linie in het opvangen van onverwachte tegenvallers en risico's. In het kader van risicomangement houden wij vast aan het eerder bepaalde uitgangspunt dat de weerstandsratio minimaal 1,5 moet bedragen. Deze lijn is in de nieuwe nota reserves en voorzieningen 2024 ook bekrachtigd.
7. Belastingtarieven OZB. Op basis het Centraal Economisch Plan (CEP) van februari 2025 zal de inflatie voor 2026 naar verwachting op 2,6% uitkomen. Het college gaat er vooralsnog vanuit dat verhoging van de OZB met dit inflatiepercentage, gezien het meerjarenperspectief, noodzakelijk zal zijn. Dit levert (exclusief areaaluitbreiding – nieuw opgeleverde woningen) een hogere OZB-opbrengst van zo'n € 429.000 op. Daarnaast gaan we ook voor 2026 uit van een areaaluitbreiding van 300 woningen. Uitgaande van de gemiddelde woningwaarde (€ 366.000) en de tarieven van 2025 (0.0886%) komt dat neer op een extra opbrengst van € 97.000 voor de woningen. Bij de

Niet-woningen houden we voorlopig nog geen rekening met areaaluitbreiding.

	Opbr OZB 2025	Index 2,6%	Areaal- uitbreiding	Opbr OZB 2026
Eigenaar Woning	8.856.989	230.282	97.282	9.184.553
Eigenaar Niet Woning	4.448.286	115.655	0	4.563.941
Gebruiker Niet Woning	3.187.441	82.873	0	3.270.314
TOTAAL	16.492.716	428.811	97.282	17.018.809

8. Het algemene uitgangspunt is dat alle overige belastingen en heffingen in principe kostendekkend zijn.

Naast bovengenoemde punten hanteert het college de volgende uitgangspunten voor het opstellen van de programmabegroting 2026-2029:

9. Reële ramingen. De kosten die in de begroting 2026-2029 worden opgenomen zijn gebaseerd op de in die jaren te verwachten lasten op basis van het vastgestelde beleid.
10. De meerjarenbegroting wordt opgesteld in constante prijzen. Dat wil zeggen dat de kosten- en opbrengsten de begroting voor de volgende jaren constant wordt gehouden en er dus geen rekening wordt gehouden met toekomstige inflatie. Dit geldt ook voor de baten uit de algemene uitkering en de belastingen. De inflatie wordt vertaald in een tweetal stelposten (loonontwikkeling en materiele prijsontwikkeling).
11. Loonontwikkeling. De salarislasten worden geraamd op basis van de toegestane formatie. De huidige Cao loopt tot 31 maart 2025. Voor 2025 is momenteel nog een stelpost van eveneens 3,0% (€ 1.315.000) beschikbaar. Nieuwe Cao-besprekingen zijn gestart, maar verlopen momenteel nog moeizaam. De werkgeversorganisatie VNG heeft een loonbod gedaan van

3,1% per 1 april 2025, 1,2% per 1 april 2026 en 1,3% per 1 januari 2027. De vakbonden vragen momenteel echter 9,0% (5% per 1 april 2025 en 4% per 1 januari 2026). Het is aannemelijk dat we ergens rond 7,5% loonstijging uit gaan komen. Als we hier vanuit gaan, zal er een aanvullende stelpost van zo'n € 2.310.000 gereserveerd moeten worden.

12. Stelpost prijscompensatie (materiele prijsontwikkeling). Het CEP van februari 2025 geeft een verwachte prijsinflatie voor de overheid (IMOC) van 2,1% aan voor onze eigen prijscompensatie. Deze stelpost is bedoeld om de prijsinflatie in 2026 op de contracten van leveranciers te bekostigen. Voor deze stelpost zou dan zo'n € 732.000 moeten worden gereserveerd. Voorgesteld wordt om deze post voor 50% (€ 366.000) te honoreren en gedurende 2026 zo nodig inhoudelijke keuzes te maken om de prijsinflatie beperkt te houden.
13. Indexering Gemeenschappelijke Regelingen (GR'en). Ook de Gemeenschappelijke regelingen waarin wij participeren worden met gestegen loonkosten en gestegen materiele kosten vanwege de hoge inflatie geconfronteerd. Bij de behandeling van de perspectiefnota 2025 heeft de raad het college bij amendement opgeroepen om voor 2026 de nullijn te hanteren voor de indexering van GR'en. Deze lijn hebben wij met andere gemeenten en de GR'en gecommuniceerd.
14. Indexering subsidies. Bij het bepalen van het percentage waarmee de subsidies worden geïndexeerd, vindt een weging plaats van waarbij de loonindex (loonvoet sector overheid) voor 70% meetelt en de materiële lastenstijging (materiële overheidsconsumptie) voor 30%. Op basis van de beschikbare indices uit het CEP van februari 2025 komt dit voor 2026 komt dit neer op: $0,7 * 2,0 + 0,3 * 2,1\% = 2,03\%$. Hiermee hangt een kostenbeslag samen van € 200.961. Op basis van de huidige financiële positie besluiten wij om (evenals het uitgangspunt voor de GR'en) de subsidiebudgetten niet te indexeren en de nullijn hiervoor te hanteren. Indien blijkt dat er bij de uitwerking richting de begroting 2026 toch meerjarig ruimte ontstaat voor een verhoging, zullen wij deze alsnog honoreren.

15. Indexering investeringsplafond. Het structureel investeringsplafond bedraagt € 6.192.000. Deze bedragen zijn bedoeld voor het plegen van noodzakelijk onderhoud aan alle bezittingen (wegen, groen, gebouwen, voertuigen, apparatuur, etc) binnen de gemeente Oosterhout. Dit bedrag is reeds enkele jaren niet verhoogd, terwijl er ook bij deze investeringen sprake is van (fors) gestegen kosten. Door het investeringsplafond niet mee te indexeren, zullen de investeringen (en daarmee het onderhoudsniveau) in reële zin jaarlijks afnemen. Daarom stellen wij voor om het investeringsplafond ook mee te verhogen met de index voor de IMOC, zijnde 2,1% voor 2026. Concreet betekent dit dat het investeringsplafond wordt verhoogd met € 130.000. De kapitaallasten hiervan leveren de concrete kostenstijging in de meerjarenbegroting op.

De bovenstaande afspraken uit het bestuursakkoord vormen het vertrekpunt voor het budgettaire kader 2026-2029. In financiële zin is de vertaling hiervan als volgt:

Bedragen * € 1.000

	Uitgangspunten bestuursakkoord	Begr 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
7	Indexatie OZB (inflatie 2,6%)	-429	-429	-429	-429
7	Areaaluitbreiding OZB	-97	-97	-97	-97
11	Stelpost personele kosten nieuwe CAO	2.009	2.310	2.310	2.307
12	Stelpost prijscompensatie (IMOC 2,1%)	366	366	366	366
13	Indexering GR'en obv kadernota's	0	0	0	0
14	Indexatie subsidies (2,03%)	0	0	0	0
15	Indexatie investeringsplafond (IMOC 2,1%)	1	14	26	38
	Totaal	1.850	2.164	2.177	2.185
		nadeel	nadeel	nadeel	nadeel

3. Actualiseringen en ombuigingen programma's

3.1. Technische aanpassingen begroting 2026-2029

Op basis van budgetrealisaties van afgelopen jaren en verwachtingen voor de komende tijd, is het mogelijk om een aantal budgetten 'technisch' aan te passen. Technisch in die zin dat er structurele onderbesteding op deze budgetten zat, welke kan vervallen, danwel hogere inkomsten welke we structureel in kunnen regelen. Dit betreft de volgende posten:

Bedragen * € 1.000

	Technische aanpassingen	Begr 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
1	Subsidie cultuurmakerij	-50	-50	-50	-50
2	Onderbesteding subsidies cultuur	-25	-25	-25	-25
3	Herijken subsidieplafonds	-10	-20	-30	-40
4	Degeneratiekosten opbrengst	-30	-30	-30	-30
5	Starterleningen SvN	-130	-130	-130	-130
6	Huurinkomsten goed ramen	-140	-140	-140	-140
7	Opleidingen rampenbestrijding	-10	-10	-10	-10
8	Leges kabels en leidingen	-110	-110	-110	-110
9	Vrijval balansposten	-75	-75	-75	-75
10	Invorderingsopbrengsten	-35	-35	-35	-35
11	Bespaarde rente	pm	pm	pm	pm
12	Commissie van Ark	-1.250	-1.250	-1.250	-1.250
13	Stelpost Algemene Uitkering	0	0	-1.500	-2.000
14	Restitutie fee Flex W-Br	-50	-50	-50	-50
15	Digitaliseren uitgaande post	-25	-25	-25	-25
	SUBTOTAAL	-1.940	-1.950	-3.460	-3.970

Toelichting:

1. Subsidie cultuurmakerij: € 50.000. Het niet toekennen van de exploitatiesubsidie aan stichting Cultuurmakerij. Het college heeft reeds besloten dat de gemeente Oosterhout niet structureel bijdraagt aan culturele activiteiten op het Galvanitas-terrein. Deze post schrappen in de begroting.
2. Onderbesteding subsidies: € 25.000. Betreft structurele onderbesteding budget exploitatie- en activiteitsubsidies cultuur. Betreft een herstelactie van bestaande budgetten. De subsidie-plafonds zijn lager dan het totale beschikbare budget. Dit heeft dus geen effect in de samenleving.
3. Herijken subsidieplafonds: € 40.000. Na analyse over afgelopen jaren blijken diverse subsidieregeling onderbenut. Het betreft de regelingen Lokaal Sociaal Beleid, Buurtbusverenigingen, Sportverenigingen, sportgala en Verkeersveiligheid en -educatie. Daarnaast kunnen binnen subsidieregelingen de deelplafonds (bedrag per organisatie) worden aangepast zodat maatwerk beter wordt toegepast. Het verlagen van deze subsidieplafonds heeft geen invloed op uitvoeringsorganisaties. Uit de analyse is duidelijk geworden dat er diverse regeling structureel onderbenut worden (minder aanvragen dan subsidieplafond). Optimalisatie en verschuiven van subsidie(deel)plafonds vindt jaarlijks plaats n.a.v. lokale ontwikkelingen waardoor er reeds sprake is van maatwerk. Bij het verlagen van structurele subsidies dient rekening gehouden te worden met de bepalingen van 4.51 Awb: redelijke afbouwtermijn en degelijke motivering.
4. Degeneratiekosten: € 30.000. Wanneer een netbeheerder (Enexis, BrabantWater, KPN, etc.) in de grond welke eigendom is van gemeente Oosterhout moet graven voor aanleg en/of vervanging kabels en leidingen, moet herstel en onderhoud elementenbestrating door de netbeheerder plaatsvinden. Tevens betalen zij een vergoeding aan de gemeente voor vermindering van de levensduur van verhardingen als gevolg van deze graafwerkzaamheden. De opbrengsten van deze vergoedingen kunnen op basis van ervaringscijfers en toekomstverwachtingen met € 30.000 worden verhoogd.
5. Rente en beheerkosten startersleningen SvN: € 130.000. De aantallen en het totaalbedrag aan uitstaande starterleningen is afgelopen jaar opgelopen. Dit door de extra bedragen die beschikbaar zijn gesteld. Ook het rentepercentage van nieuwe leningen is gestegen. De rente-inkomsten zijn hierdoor € 165.000 hoger dan begroot. Door het hoger aantal leningen is ook de beheersvergoeding voor de SvN gestegen met € 35.000 per jaar.

6. Huurinkomsten actualiseren: € 140.000. In de voorgaande begroting waren de huurinkomsten te laag geraamd. Op basis van de huidige overeenkomsten verwachten we jaarlijks zo'n € 140.000 meer aan huur op te halen.
7. Opleidingen rampenbestrijding: € 10.000. De Veiligheidsregio heeft begin 2025 de voorlopige gunning voor opleidings-activiteiten gedaan. Als dit ook de definitieve gunning wordt gaat dit om zo'n € 2.200 voor de gemeente Oosterhout. Hierbij is wel uitgegaan van een basis, het kan zijn dat er naar behoefte nog een aantal extra activiteiten gepland worden. Dit gaat dan misschien om €500 extra. En er komen nog kosten voor de jaarlijkse netwerkbijeenkomst. Daarnaast hebben we dit jaar een lokale oefening die € 5000 kost. Het voorstel is dat we het budget vanaf 2026 bijstellen naar € 10.000. Hier kunnen we de komende jaren zeker mee vooruit en dit geeft ook de ruimte om jaarlijks lokaal extra activiteiten te organiseren.
8. Legesopbrengst kabels en leidingen: € 110.000. Voor een graafvergunning voor het leggen van kabels en leidingen zijn leges verschuldigd. Door een stijging van het aantal projecten verwachten wij structureel meer leges op deze werkzaamheden binnen te krijgen.
9. Vrijval balansposten: € 75.000. Aan het eind van het jaar worden balansposten opgenomen voor betalingen die wij verwachten nog te doen ten laste van dat boekjaar. In de praktijk blijkt dat een deel hiervan toch niet betaald hoeft te worden terwijl ze wel zijn opgenomen als kosten in het jaar daarvoor. Deze vallen dan vrij en leveren alsnog een financieel voordeel op in het jaar erna. Dit is een jaarlijks terugkomend fenomeen. Wij rekenen hiervoor een voordeel in van € 75.000.
10. Invorderingskosten: € 35.000. Via BWB worden bij het innen van gemeentelijke belastingen invorderingskosten en rente opgelegd bij niet tijdig betalen. Deze opbrengsten zijn niet geraamd en kunnen worden ingeboekt.
11. Bespaarde rente: € PM. Door eigen geld in te zetten en geen lening aan te gaan bespaart de gemeente rentelasten. In plaats daarvan wordt een rentevergoeding gerekend over de reserves en voorzieningen. Vanwege het feit dat vele investeringen van de gemeente minder snel gerealiseerd worden dan gepland, blijven de eigen reserves langer in stand, waardoor we meer eigen vergoeding (bespaarde rente) doorrekenen op deze reserves. Ook is er minder snel externe financiering benodigd om deze projecten te bekostigen. Hierdoor zijn de externe rentekosten ook lager dan begroot. Op basis van de realisatie van 2024 (met een hogere reservestand) en een nieuwe doorrekening op basis van actuele rentetarieven en een actuele financieringsbehoefte, is het mogelijk om een hogere bespaarde rente in te rekenen (tijdelijk totdat de geplande investeringen daadwerkelijk gerealiseerd worden). Dit zal bij de begroting 2026 worden uitgewerkt.
12. Extra middelen jeugdzorg: € 1.250.000. In januari 2025 is het rapport van de Commissie van Ark over de hervormingsagenda jeugd verschenen. In de Hervormingsagenda Jeugd hebben de samenwerkende partijen een groot pakket afspraken gemaakt, zodat de jeugdzorg verbetert en te zorgen dat het financieel betaalbaar blijft. Het advies geeft een nieuw financieel kader voor de komende tijd en bevestigt dat gemeenten onvoldoende middelen hebben ontvangen om hulp te bieden aan gezinnen en kwetsbare kinderen. Belangrijk is dat de geplande extra bezuinigingen vanaf 2026 weg worden gehaald en er een adequate indexatie voor gemeenten komt. We verwachten dat het kabinet de extra financiering van de jeugdhulp verwerkt in de Voorjaarsnota. Temeer omdat het kabinet al eerder heeft aangegeven dat het niet de vraag is óf, maar hoe de disbalans in ambities, taken en middelen voor de jeugdzorg in de Voorjaarsnota wordt verwerkt. Dit is momenteel echter wel een risico.
13. Algemene uitkering: € 1.500.000 / € 2.000.000. In de meerjarige berekening van de Algemene Uitkering is vanaf 2028 nog een stelpost opgenomen voor de prijsontwikkeling. Deze nemen wij altijd uit voorzichtigheid op, om tegenvallende prijsinflatie alsnog te kunnen afdekken. Deze voorzichtigheid laten we nu varen en we gaan de inkomsten meerjarig volledig ramen. Hiermee lopen we een groter financieel risico richting de toekomst, waardoor tegenvallers door grotere prijsstijgingen dan wij van het Rijk vergoed krijgen, dan opgelost moeten worden. Echter doordat het Rijk nog steeds last minute met diverse taakmutaties komt gedurende het jaar, verwachten wij dat we dit kunnen opvangen (getuige het feit dat we lopende het jaar altijd meer AU binnenkrijgen dan we begroot hebben).
14. Fee Flex West Brabant: € 50.000. De gemeente huurt al haar tijdelijk personeel in via Flex West Brabant. De inhuurorganisaties betalen een opslag aan de RWB voor het gebruik van het inhuurplatform Flex. Jaarlijks ontvangt de gemeente een restitutie fee van de RWB voor de inhuur via Flex West Brabant. Deze restitutie heeft een structureel karakter en dit voordeel was nog niet opgenomen in de begroting.
15. Uitgaande post digitaliseren: € 25.000. Het is niet mogelijk om volledig te stoppen met de postbezorging, maar we kunnen wel kritisch kijken naar andere manieren van informatie overbrengen aan de inwoners en ondernemers. De wet WMEBV die per 1-1-2026 ingaat zegt dat ook digitale communicatie mogelijk

moet zijn dus dat ook uitgaande post digitaal verzonden moet worden indien de klant dit wil. Digitaal verzending is ook goedkoper dan fysiek. Gemiddeld kan 1 op de 5 brieven niet meer fysiek gestuurd worden. Dit is gebaseerd op landelijk onderzoek. Hoe het precies ligt bij Oosterhout, moet onderzocht worden, maar we verwachten aanvullend € 25.000 te kunnen besparen hierdoor.

3.2. Actualiseringen en Ombuigingen begroting 2026-2029

Het totaal van de actualiseringen en ombuigingen per programma telt op tot de volgende bedragen:

Bedragen * € 1.000

- = voordeel += nadeel	Begr 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Zorg & Welzijn	45	25	-36	-36
Arbeidsmarkt, Economie & Onderwijs	19	19	-31	-81
Sport & Cultuur	-109	-148	-148	-148
Duurzaamheid & Klimaat	-7	-7	-7	-7
Wonen & Mobiliteit	-622	-622	-622	-622
Veiligheid	-	-	-	-
Meer voor elkaar	-30	-30	-30	-30
Financieel solide	-	-	-	-
Gemeentelijke organisatie	135	135	135	135
Equalit	-	-	-	-
Totaal	-569	-628	-739	-789

De wijzigingen zullen in dit hoofdstuk per programma worden toegelicht.

3.2.1. Programma Zorg & Werk

Bedragen * € 1.000

		Begr 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
1	Leerlingenvervoer: afstandsgrens naar 6 kilometer	O	0	-25	-51
2	Leerlingenvervoer; volgorde voorzieningen	O	pm	pm	pm
3	Taakstelling OPC Surplus	O	0	0	0
4	Bijdrage Animo	O	-	-	-30
5	Extra ondersteuning Pannehoef	N	45	45	45
	Totaal		45	25	-36

Toelichting:

1. Leerlingenvervoer: € 51.000. Een vervoersvoorziening wordt toegekend als de afstand van de woning naar de dichtstbijzijnde toegankelijke school voor speciaal onderwijs meer bedraagt dan twee kilometer. In de modelverordening van de VNG is een afstandsgrens van 6 kilometer opgenomen voor een school voor speciaal onderwijs. Omliggende gemeenten hanteren de afstandsgrens van 6 kilometer voor het speciaal onderwijs. Daarnaast loopt het huidige contact met de vervoerder aangepast vervoer tot schooljaar 2025-2026. In Q1 2025 zal gestart worden met de voorbereidingen voor een nieuwe aanbesteding van het aangepast vervoer vanaf 2026-2027. Verwachting is dat de tarieven zullen stijgen in de contracten die volgen uit het komende aanbestedingstraject.
2. Leerlingenvervoer: PM. Bij een aanvraag leerlingenvervoer wordt in de onderzoeksfase bekeken welke vervoersvoorziening wordt toegekend. In de huidige verordening is de volgorde als volgt: 1 openbaar vervoer en vervoer per fiets, 2 aangepast vervoer. Het college mag ouders vragen hun kind zelf te vervoeren (eigen vervoer) en hier een vergoeding voor te ontvangen. In de nieuwe modelverordening wordt een nieuwe volgorde voorgesteld: 1. openbaar vervoer en vervoer per fiets, 2 eigen vervoer, 3 aangepast vervoer. Hierdoor zal

er naar verwachting meer eigen vervoer en minder aangepast vervoer ingezet worden. Dit is kostenverlagend.

3. Taakstelling OPC Surplus. Bij de behandeling van de perspectiefnota 2025 is een motie aangenomen om 'in overleg te komen tot een taakstelling Surplus'. De gemeenteraad is in maart 2025 per brief geïnformeerd over dit overleg. Gezien de rol van Surplus bij de beweging naar de voorkant en de toekomstige opgaven / prioriteiten, acht het college het momenteel niet verstandig om in deze fase een taakstelling op Surplus op te leggen.
4. Bijdrage Animo: € 30.000. Stoppen met bijdrage aan samenwerkingsverband Vitaal Oosterhout (Animo). De partners in Vitaal Oosterhout bekostigen gezamenlijk uitvoeringsbudget voor Animo (fte's geleverd door Surplus en GGD). De gemeente Oosterhout kondigt aan dat vanaf 2028 de bijdrage aan Animo stopt. Dit heeft een indirect effect op ontwikkeling van vernieuwende concepten op het snijvlak van welzijn, preventie en zorg.
5. Extra ondersteuning Pannehoef: € 45.000. Bij de begroting 2025 is een amendement aangenomen om de subsidie van de Pannehoef voor dat jaar te verhogen. Afweging voor verdere jaren wordt gemaakt in deze kadernota. De subsidie aan Stichting Huis voor Amateurs (Pannehoef) wordt verhoogd met € 45.000 voor de geraamde extra personeels- en activiteitenkosten om een ruimer aanbod van activiteiten in de Pannehoef te kunnen faciliteren. Hiermee wordt bijgedragen aan de versterking van de sociale basis en de beweging naar de voorkant.

3.2.2. Programma Arbeidsmarkt, Economie & Onderwijs

Bedragen * € 1.000

			Begr 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
1	Gymvervoer	O	0	0	-50	-100
2	Differentiatie leges evenementen	O	-6	-6	-6	-6
3	Kermissen kostendekkend	O	pm	pm	pm	pm

4	Stroomkosten markten, kermissen en evenementen	O	pm	pm	pm	pm
5	Stadspromotie	N	25	25	25	25
	Totaal		19	19	-31	-81

Toelichting:

1. Gymvervoer: € 100.000. Gymvervoer kan, na afloop van de huidige contractperiode, met ingang van schooljaar 2028/2029 stopgezet worden. Bovengenoemd bedrag geldt de Achthoek en de St. Jan. De maatschappelijke gevolgen van het stopzetten van het gymvervoer voor de Achthoek en Sint Jan zijn groot. Het werpt een drempel op voor scholen om te gaan gymmen en daarnaast gaat onderwijstijd verloren als scholen op eigen gelegenheid/vervoer naar een binnensportlocatie moeten gaan. Deze maatregel gaat vooral veel vragen van zelforganiserend vermogen van de scholen. Het stopzetten van het gymvervoer geldt niet voor de Muldersteeg. De kwetsbare doelgroep brengt veel begeleiding met zich mee, waardoor het lastig is om op eigen gelegenheid/vervoer naar een binnensportlocatie te gaan.
2. Tariefdifferentiatie leges evenementen: € 8.000. Voor een inhoudelijke toelichting verwijzen we naar hoofdstuk 9. Differentiatie leges evenementen.
3. Kostendekkendheid kermissen: € 20.000 - € 70.000. De kermissen minimaal kostendekkend maken. Er zijn gemeenten waar dit het uitgangspunt is, maar zou ertoe kunnen leiden tot bepaalde exploitanten geen plek in Oosterhout meer willen.
4. Stroomkosten doorrekenen: pm. Stroomkosten zijn enorm gestegen en deze kosten worden sinds kort doorberekend aan de ondernemers. Iedere ondernemer betaald voor zijn of haar eigen verbruik. De afschrijfkosten / investering voor de nieuwe stroomkosten worden nu (deels) niet in rekening gebracht bij de afnemers. Wij stellen voor dit wel (deels) in rekening te brengen. Een starttarief vanuit de gemeente voor vastrecht en afschrijving in rekening gaan brengen. De lasten voor marktlieden, kermissen en evenementen worden hoger.
5. Stadspromotie: € 25.000. In 2024 is besloten om de formatie en het budget voor citymarketing (in totaal € 90.000) te schrappen en de ambitie te beperken tot

stadspromotie. Aangezien de VVV al een deel van de taak uitvoert op het gebied van toerisme / recreatie, is gevraagd om deze taak vorm te geven. Uit een analyse van Theek 5 / VVV Oosterhout is gebleken dat de omvang van de taken en werkzaamheden de beschikbare formatie – en dus de beschikbare middelen – overstijgt. Om de stadspromotie vorm en inhoud te geven is een structurele ophoging van € 25.000 benodigd.

3.2.3. Programma Sport & Cultuur

Bedragen * € 1.000

			Begr 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
1	Warande: Ticketprijs en abonnementen	O	-98	-98	-98	-98
2	Opleidingsfunctie De Warande	O	-16	-16	-16	-16
3	Warande: tarieven verhuur verhogen met 5%	O	0	-10	-10	-10
4	Binnensport: verhuur-tarieven verhogen met 5%	O	0	-9	-9	-9
5	Makersregeling schrappen	O	-10	-10	-10	-10
6	Online platform Oosterhoutweek	O	-5	-5	-5	-5
7	Verhalen vertellen	O	0	-20	-20	-20
8	Subsidie Stichting Ludens	O	pm	pm	pm	pm
9	Onderhoud Biëncorf / Berkenhof	A	20	20	20	20
10	Culturele panden zonder directe maatschappelijke functie verkopen	O	pm	pm	pm	pm

	Totaal		-109	-148	-148	-148
--	---------------	--	-------------	-------------	-------------	-------------

Toelichting:

1. Warande ticketprijzen en abonnementen: € 97.500. Verhoging van ticketprijzen en abonnementen van 7,5% (excl. reguliere indexatie) zal € 97.500 extra opleveren.
2. Opleidingsfunctie de Warande: € 16.000. Commercieel uitnuttend van ons eigen opleidingscentrum kan in principe direct beginnen. Een aantal medewerkers beschikt over de benodigde licenties, belangrijkste is vooral dat we dit extern gaan communiceren en ons netwerk onderhouden.
3. Warande verhuurcontracten: € 10.000. Tariefsverhoging van de verhuur van de Warande van 5% (excl. reguliere indexatie) zal € 10.000 extra opleveren. Het extra verhogen van verhuurtarieven kan resulteren in minder huren (kosten besparing) en of verhoging van de contributies. Het gevolg hiervan kan zijn dat sporters gaan afhaken bij verenigingen. Om de huurverhoging zorgvuldig te communiceren en in te regelen, stellen wij voor deze maatregel vanaf 2027 doorvoeren.
4. Binnensport verhuurtarieven: € 9.000. Tariefsverhoging van de verhuur van binnensportlocaties van 5% (excl. reguliere indexatie) zal € 9.000 extra opleveren. Het extra verhogen van verhuurtarieven kan resulteren in minder huren (kosten besparing) en of verhoging van de contributies van leden. Om de huurverhoging zorgvuldig te communiceren en in te regelen, stellen wij voor deze maatregel vanaf 2027 doorvoeren.
5. Makersregeling schrappen: € 10.000. De gelden voor de Makersregeling (tot 2025 30k) zijn in 2025 herverdeeld in diverse subsidieregelingen en als dekking voor Cultuureducatie met Kwaliteit. Het restant (10k) is bestemd als stimuleringsgeld voor professionele Oosterhoutse kunstenaars. De makersregeling is in 2024 gebruikt als dekking voor professionele initiatieven in het kader van 80 jaar bevrijding. Het vervallen van dit overgebleven budget geeft de afdeling cultuur minder ruimte om professionele kunstinitiatieven in de gemeente te ondersteunen.
6. Online platform Oosterhoutweek: € 5.000. Reeds jaren is een budget opgenomen voor een online platform / de Oosterhoutweek. Deze gelden zijn nog niet benut en verwachting is ook niet dat er invulling wordt gegeven aan de

Oosterhoutweek. Er zijn geen maatschappelijke organisaties / verenigingen langsgesproken om een rol te nemen in de organisatie.

7. Verhalen vertellen: € 20.000. Het budget voor Verhalen vertellen is in 2023 en 2024 ingezet ten behoeve van de coördinatie van 80 jaar bevrijding. Voor 2025 zijn er plannen om het budget in te zetten in het kader van 700 jaar Willem van Duivenvoorde in Oosterhout. Vanaf 2027 laten we dit vrijvallen. Met het schrappen van dit budget heeft de gemeente geen cultureel uitvoeringsbudget voor kortdurende themaprojecten waarbij in samenwerking met sociaal-maatschappelijke organisaties en verenigingen wordt samengewerkt.
8. Subsidie Stichting Ludens: pm. Het doel van de stichting Ludens is het organiseren van concerten of culturele uitvoeringen met gebruikmaking van het Maarschalkerweerd orgel in de St. Jansbasiliek te Oosterhout. Naast een structurele subsidie heeft de gemeente ook een betaalde stadsorganist in dienst. Gekeken zal worden naar het totaal van de kosten die de gemeente hierin maakt en of hier keuzes in te maken zijn.
9. Onderhoud Biëncorff / Berkenhof: € 20.000. Delta onderwijs heeft de schoolgebouwen Biëncorff en Berkenhof teruggegeven aan de gemeente Oosterhout. In afwachting van de ontwikkeling Slotjesveld en uitspraak huisvesting SIPO wordt het juridisch eigendom niet overgedragen aan het schoolbestuur. De gemeente is nu verantwoordelijk voor het onderhoud en hiervoor zijn middelen nodig, die in de bestaande exploitatie niet zijn voorzien. Wel zijn er afspraken gemaakt over een gebruiksvergoeding door de gebruikers van de panden. Dit wordt ingezet als dekking voor de onderhoudskosten. Voor nu wordt uitgegaan van € 10.000 per pand.
10. Culturele gebouwen zonder directe maatschappelijke functie afstoten: pm. Dit bespaart in de onderhoudslasten. Denk hierbij aan: toren St. Jan, Heilige Hartfaçade, molen Den Hout, etc.

3.2.4. Programma Duurzaamheid & Klimaat

Bedragen * € 1.000

			Begr 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
1	Abonnement kennisorganisatie plaagdieren stoppen	O	-7	-7	-7	-7

Totaal		-7	-7	-7	-7
---------------	--	----	----	----	----

Toelichting:

1. Abonnement kennisorganisatie plaagdieren stoppen: € 7.000. In de wet publieke gezondheid staat beschreven dat de gemeente verantwoordelijk is voor de volksgezondheid. Het bestrijden van ratten, eikenprocessierupsen en wespen op gemeentegrond is daarom een wettelijke taak van de gemeente. Voor wespen en processierupsen geldt dat in principe enkel als er gevaar is voor de volksgezondheid. Wespen zijn namelijk één van de natuurlijke vijanden van de eikenprocessierups. Daarnaast heeft de gemeente een extra service voor haar inwoners ingekocht bij het KiBO (Kennisinstituut Beheersing Ongedierte). Inwoners kunnen hier terecht met vragen over alle soorten dierplagen. Deze service is niet wettelijk verplicht.

3.2.5. Programma Wonen & Mobiliteit

Bedragen * € 1.000

			Begr 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
1	Groen: expert ecologie	O	-40	-40	-40	-40
2	Klepelen bermen polders	O	-16	-16	-16	-16
3	Parkeren	O	-450	-450	-450	-450
4	Fietsenstalling Arendshof	O	-116	-116	-116	-116
5	Inzet scanauto	O	pm	pm	pm	pm
6	Omgevingsvergunningen	O	-	-	pm	pm
	Totaal		-622	-622	-622	-622

Toelichting:

1. Expert ecologie: € 40.000. Bij de vaststelling van het maaibeeld is extra ruimte vrij gemaakt voor de inhuur van expertise op het gebied van ecologie. Met het aantrekken van een eigen ecooloog kan die ruimte komen te vervallen.
2. Klepelen bermen polders: € 16.000. In het kader van het beleid kruidenrijke vegetaties is bepaald dat alle bermen gemaaid en geruimd moeten worden om zo een maximale bijdrage aan biodiversiteit te kunnen leveren. De bermen in de noordelijk poldergebieden zijn zo voedselrijk dat van het afruimen van maaisel nauwelijks tot geen rendement mag worden verwacht.
3. Parkeren: € 450.000. Op gebied van parkeren zijn de volgende opties voorgesteld aan de gemeenteraad, die samen ongeveer € 450.000 opleveren:
 - Uitschakelen dynamisch deel parkeerwijzing (€ 12.000);
 - Verhogen uurtarief naar € 2 (€ 93.000);
 - Tariefsverhoging parkeervergunningen en abonnementen (€ 16.000);
 - Tarief digitale bezoekersregeling verhogen naar € 0,65 per uur (€ 14.000);
 - Invoeren gereguleerd parkeren in avondperiode (ma t/m za tot 21.00 uur) (€ 314.000);
 - Invoeren parkeerregulering Zandheuvel e.o. (€ 4.000).
4. Fietsenstalling Arendshof: € 116.000. Het gebruik van de stalling loopt terug. Hier zijn meerdere redenen voor, o.a.:
 - Terugloop winkels Arendshof;
 - Inrichting van de stalling is gedateerd; rekken zijn niet bruikbaar voor E-bikes, etc;
 - Geen beheerders in de stalling;
 - Verbouwing AH2 zal een nadelige invloed hebben op veilige fietsroute van en naar stalling en bereikbaarheid van de ingang.

Investeren in de inrichting nu niet zinvol i.v.m. voorgenomen verplaatsing naar stadhuis. Fietsenstalling aan de markt biedt voldoende (vrije) ruimte om vraag naar bewaakte fietsenstalling op te vangen.
5. Inzet scanauto: pm. Uit onderzoek dat eerder is uitgevoerd naar de scanauto is gebleken dat (het parkeerareaal in) Oosterhout te klein is om als gemeente zelf een scanauto aan te schaffen. De scanauto zou dan een groot deel van de dag “werkeloos” zijn. Aangezien meerdere gemeenten zich in dezelfde situatie bevinden, wordt vanuit de markt inmiddels ook de optie aangeboden om voor

losse dagdelen een scanauto met chauffeur in te zetten. De opvolging [het beoordelen of een naheffingsaanslag moet worden opgelegd aan voertuigen waarvoor geen parkeerbelasting is betaald] ligt dan bij de gemeente zelf. In 2028 worden de huidige parkeerautomaten vervangen en wordt kentekenparkeren een optie. Invoering van scanauto is vanaf dat moment mogelijk. Parkeerhandhaving is een essentieel onderdeel van het parkeerbeleid. Met een scanauto kan handhaving efficiënter plaatsvinden en kan de betalingsbereidheid worden vergroot.

6. Omgevingsvergunningen. In aanloop naar de uitwerking van de begroting 2026 zullen de inkomsten van de bouwleges op basis van het actuele verwachtingen.

3.2.6. Programma Meer voor elkaar

Bedragen * € 1.000

			Begr 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
1	Dienstverleningsbudget	O	-30	-30	-30	-30
	Totaal		-30	-30	-30	-30

Toelichting:

1. Dienstverleningsbudget: € 30.000. Om het dienstverlenings-beleid uit te kunnen voeren en een continue aandacht en verbetering van dienstverlening te kunnen bewerkstelligen was € 50.000 aan structureel uitvoeringsbudget opgenomen in de begroting 2024. Met de begroting 2025 is dit verlaagd naar € 30.000. Dit budget zou volledig geschrapt kunnen worden. De maatschappelijke gevolgen zijn dat de doorontwikkeling van de gemeentelijke dienstverlening vertraagt en achterloopt op de lokale en landelijke ambities.

3.2.7. Programma Gemeentelijke organisatie

Bedragen * € 1.000

			Begr 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
1	Vormgeving zelf gaan doen	O	pm	pm	pm	pm
2	Weekblad max. 1 pagina	O	-15	-15	-15	-15
3	Coaching Young Professionals	N	31	31	31	31
4	Strategisch adviseur financiën	N	119	119	119	119
	Totaal		135	135	135	135

Toelichting:

1. Vormgeving zelf uitvoeren: pm. Mogelijk besparing op vormgevingskosten door formatie te creëren (organisatiebrede uitgaven op diverse budgetten).
2. Weekblad: € 15.000. Gemeentepagina weekblad beperken tot 1 pagina (geen bekendmakingen meer). Inwoners kunnen via mijnoverheid.nl bekendmakingen digitaal raadplegen. Contractherziening vindt plaats in 2025. 2025 gebruiken we om inwoners te attenderen op mijnoverheid.nl, ook via publicaties in het weekblad.
3. Coaching Young Professionals: € 31.000. Betreft coaching voor twintigers en dertigers om hen te ondersteunen in hun professionele en persoonlijke groei, waardoor zij vol energie en met de benodigde vaardigheden kunnen bijdragen aan de ambities van de gemeente Oosterhout. Thema's die bijv. aan de orde komen zijn het vinden van een eigen identiteit binnen de professionele wereld, het omgaan met stress en burn-out klachten en het balanceren van ambitieuze carrièredoelen met een gezond privéleven. Deze coaching helpt om jongere, gemotiveerde medewerkers te behouden.
4. Strategisch adviseur financiën: € 119.000. De formatie bij Control zal met 1,00 fte strategisch adviseur financiën worden uitgebreid, ter ondersteuning van de concerncontroller. De afgelopen jaren is de druk op de financiën toegenomen. Tevens is sprake van continue veranderingen en intensivering in de verantwoordingsplicht (compliance) vanuit het Rijk. Ook veranderingen in de

omgeving en de noodzaak om de beheersing op specifieke geldstromen (vb. de opgave financiële beheersbaarheid sociaal domein) te verbeteren. Het ontbreekt aan voldoende capaciteit om deze zaken aan te pakken, vandaar dat wordt voorgesteld om de formatie bij control met 1,00 fte uit te breiden.

3.2.8. Programma Equalit

Bedragen * € 1.000

			Begr 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
1	Geen indexatie bijdrage Equalit		0	0	0	0

Toelichting:

1. Geen indexatie bijdrage Equalit : € 0. Voor het ravijnjaar 2026 is in de deelnemersraad van Equalit het voorstel gedaan om minimaal de indexatie niet toe te passen op tarieven van de diensten voor 2026. De indexatie voor 2025 bedroeg 3,3%. Die voor 2026 zal naar verwachting mag worden rond de vier procent liggen. Dit wordt eenmalig bekostigd uit het verwacht positief resultaat 2024 van Equalit.

4. Ombuigingen personele kosten

Wij stellen voor om een aantal functies te laten vervallen en/of op een andere wijze te financieren. Daarmee realiseren we een ombuiging van zo'n € 905.000 in 2026, oplopend naar ruim € 1 miljoen ultimo 2029.

	Besparingsoptie	FTE	Begr 2026	Begr 2027	Begr 2028	Begr 2029
		2,10	-904.909	-904.909	-1.007.190	-1.007.190
1	Beleidsadviseur verkeer schrappen bij pensionering	-0,67	0	0	-62.281	-62.281
2	Stelpost tijdelijk personeel verlagen		-80.742	-80.742	-80.742	-80.742
3	HR-adviseur deels vervallen	-0,4	-37.183	-37.183	-37.183	-37.183
4	Inkomsten ondersteunende diensten aan Equalit ramen		-75.000	-75.000	-75.000	-75.000
5	Formatie Medewerker dienstverlening vervallen	-1	-92.957	-92.957	-92.957	-92.957
6	Allround medewerker DIV schrappen bij pensionering	-1,33	-48.148	-48.148	-88.148	-88.148
7	Omzetting inhuur naar vast personeel uitvoering participatiewet	5,5	-63.755	-63.755	-63.755	-63.755
8	Beleidsmedewerker Sociaal domein omzetten naar versterking uitvoering		0	0	0	0
9	Beleidsmedewerker sociaal domein afschalen naar lagere functie		-13.123	-13.123	-13.123	-13.123

10	Administratief medewerker stadsbeheer voor helft naar AV-heffing		-26.093	-26.093	-26.093	-26.093
11	Extra CDOKE-middelen inzetten op bestaande formatie		-467.908	-467.908	-467.908	-467.908

Toelichting:

- Verkeerskundige: € 62.281. Twee medewerkers gaan over enige tijd met pensioen. 0,67 fte hiervan kan dan vervallen. In de voorstellen die er nu liggen vanuit Verkeer/Parkeren zou mogelijk ruimte zijn om taken te schrappen. Overall zal vermindering van formatie op verkeer leiden tot minder inzet van verkeer op advisering op projecten, ad hoc vragen, inzet op initiatieven wijkgericht werken en behandeling van de vele klantvragen verkeer.
- Stelpost tijdelijk personeel: € 80.742. Bij het team Directie is een budget van € 180.742 opgenomen voor het organisatie brede inhuur van personeel. De zogenaamde knelpuntenpot. Op basis van de werkelijke kosten van de afgelopen jaren kan dit budget verlaagd worden naar € 100.000.
- HR-adviseur: € 37.183. Vanwege interne doorschuivingen, valt er uiteindelijk een 0.4 fte HR-adviseur vrij, waarvoor invulling niet direct benodigd is en gekozen kan worden om deze vrij te laten vallen.
- Inkomsten DVO Equalit: € 75.000. De inkomsten van de werkzaamheden vanuit de reguliere formatie kunnen we dus opnemen in de begroting. Dit gaat voor Advies in elk geval om: Salarisadministratie, Personeels- / verzuimadministratie, Organisatieontwikkeling en -advies, HR Beleidsontwikkeling.
- Medewerker dienstverlening: € 92.957. Binnen onze organisatie is anders dan bij veel andere gemeenten (de uitvoering van) het dienstverleningsbeleid niet belegd bij een als zodanig aangewezen functie. Om de slagen te maken die de gemeente wil maken op het gebied van dienstverlening is het daarom reëel om een functie in het leven te roepen waarmee het ontwikkelen en uitvoeren van beleid wordt geborgd. Consequentie schrappen: Slagen worden niet gemaakt of we moeten binnen andere functies hierin anders prioriteren.
- Allround medewerker DIV: € 88.148. Na twee pensioneringen van allround medewerkers DIV wordt de formatie niet meer helemaal ingevuld. Wel zal een huidige payroll-invulling binnen formatie worden ingevuld. In totaal zal er 1,33

worden ingevuld van de beschikbare 2,67. Voorstel om deze functies pas vanaf 2028 volledig in te rekenen en in 2026 en 2027 € 40.000 beschikbaar te houden om knelpunten op gebied van archiefwet op te lossen.

7. Omzetting inhuur naar vast personeel participatiewet: € 63.755. Binnen het team Participatie wordt al geruime tijd ingehuurd personeel ingezet. Met dit voorstel zetten wij de budgetten voor inhuur om in 5,0 fte vast personeel. Dit leidt tot een besparing van zo'n €104.000, waarbij een deel van deze besparing wordt geïnvesteerd in het uitbreiden van het team Participatie met 0,5 fte (€ 40.000), zodat er meer ruimte ontstaat voor persoonlijke begeleiding van inwoners. De omzetting naar vast personeel ondersteunt tevens de uitvoering van de nieuwe Participatiewet in Balans. De formatie wordt hiermee in totaliteit met 5,5 fte uitgebreid. De overige € 64.000 wordt als structurele besparing ingeboekt. Dit voorstel ondersteunt de wens van de gemeenteraad om minder in te huren.
8. Beleidsmedewerker sociaal domein: € 92.957. Inleveren functie beleidsmedewerker en deze omzetten naar uitvoeringsfunctie. Deze formatie is de afgelopen periode (in afwachting van de heroriëntatie) niet ingezet op taken. Ondanks de drukte op diverse onderwerpen is het noodzakelijk een bijdrage te leveren aan de personele taakstelling. Gelet op de huidige taken, de druk op het sociaal domein (financieel en inhoudelijk), de opgave kostenbeheersing, de diverse (politieke) wensen en de ontwikkelingen (voorbeeld inclusie, dierenwelzijn, kansengelijkheid) kraakt het en zullen onderdelen niet opgepakt kunnen worden.
9. Beleidsmedewerker sociaal domein afschalen: € 13.123. Afschalen functie - strategisch adviseur naar senior. Ingezet ter voorbereiding op o.a. de vervanging bij pensionering. Dit is met bijbehorende afschaling nog te realiseren en levert een bijdrage aan de kostenbeheersing.
10. Administratief medewerker stadsbeheer: € 26.093. De werkzaamheden van deze medewerker kunnen voor ongeveer 50% worden toeberekend aan de afvalstoffenheffing.
11. CDOKE-middelen: € 468.000. Op 28 januari 2025 heeft uw Raad de Routekaart Duurzaamheid 2025-2028 vastgesteld. In de Routekaart is inzichtelijk gemaakt welke activiteiten er de komende vier jaar uitgevoerd worden en welke personele uitbreiding dit vraagt. De personele uitbreiding zal bekostigd worden vanuit de CDOKE-Rijksmiddelen die de gemeente ontvangt voor de uitvoering van het klimaat- en energiebeleid. Deze middelen dienen ook specifiek besteed te worden aan ambtelijke capaciteit in het kader van het klimaatakkoord. Vanaf 2025 bedraagt de Rijksbijdrage € 1,8 miljoen per jaar. Dit is een uitbreiding van € 0,8 miljoen ten opzichte van de afgelopen jaren. Eind 2024 is, vooruitlopend op de extra CDOKE-

middelen besloten om de meest belangrijke uitbreidingen al in de meerjarenbegroting van 2025 op te nemen en (tijdelijk) te bekostigen vanuit de algemene middelen. Het ging hier om vier extra formatieplaatsen (1 stadsecoloog, 1 projectleider warmtetransitie en 2 energiebuddy's). Nu de extra CDOKE-middelen inmiddels ontvangen zijn zullen deze 4 formaties bekostigd worden vanuit de CDOKE-gelden. Het restant van de CDOKE middelen zal ingezet worden voor het dekken van de loonkosten van de strategisch beleidsadviseur duurzaamheid en een uitbreiding met 3 Fte.

5. Investeringsplanning 2025

Investeringsplanning 2025 vormen een belangrijk deel van de begroting van de gemeente Oosterhout. Met de geplande investeringen houden we de buitenruimte van de gemeente Oosterhout op orde. In de meerjarenbegroting 2025-2028 zijn alle investeringen integraal onder de loep genomen is zijn op basis van de vragen:

1. Wel of niet strategisch?
2. Wel of geen noodzaak?
3. Wel of geen urgentie?

reeds de nodige keuzes gemaakt binnen de geplande investeringen. Daarnaast is de raad in februari 2025 nog bijgepraat over de wijze waarop de prioritering voor de uitvoeringsagenda mobiliteit plaats vindt. De investeringsplanning in deze Kadernota 2026 bevat dan ook niet veel projecten die geschrapt worden. Deze planning bevat echter ook nieuwe dekkingen van reeds geplande investeringen, verschuivingen in de uitvoeringstermijnen alsook enkele nieuwe investeringen.

5.1. Investeringsplanning 2025

De uitvoeringsplanning 2025 van de gemeente Oosterhout uit de meerjarenbegroting 2025-2028 vormt de basis de actualisering van de investering richting de Kadernota 2026. Deze uitvoeringsplanning gaf het volgende beeld:

Bedragen x € 1.000

Beleidsterrein	Vast plafond	Begr 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Openbare ruimte	4.415	3.802	26.265	4.415	7.315
Sport	847	1.477	2.347	847	847
Informatisering	245	50	50	50	50
Accommodatiebeheer	300	450	3.850	450	450
Incidentele investeringen	385	40.601	205	95	95
Subtotaal	6.192	46.380	32.717	5.857	8.757
Afvalverwijdering	-	301	126	126	126
Riolering	-	3.765	5.200	5.150	5.205
Tractiemiddelen	-	2.100	1.655	1.170	975
Integraal huisvestingsplan (IHP)	-	31.734	20.752	-	-
Equalit	-	3.210	1.000	1.000	1.000

Bedragen x € 1.000

Beleidsterrein	Vast plafond	Begr 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Activering personele kosten	-	1.373	1.373	1.373	1.373
Totaal investeringen	6.192	88.863	62.823	14.676	17.436

5.2. Inzet reserves

Binnen de totale gemeentelijke financiële exploitatie wordt gebruik gemaakt van reserves. Reserves worden heel breed ingezet. Dit kan zijn als buffer voor het opvangen van risico's, tot aan het sparen voor toekomstige bekende grote investeringen. Sinds 2024 is daar ook de mogelijkheid bijgekomen om reserves in te zetten voor het afdekken van een structureel tekort. Hoe met reserves wordt omgegaan is van belang voor de totale financiële positie van de gemeente.

Inzet buffer opvang risico's

De reserves vormen een buffer voor het opvangen van onverwachte tegenvallers. Het doel van de algemene reserve is het afdekken van algemene risico's en onvoorzienbare, niet uitstelbare en onvermijdbare uitgaven, voor zover daarvoor geen dekking kan worden gevonden binnen de exploitatie. De algemene reserve dient als buffer voor risico's en vormt het voornaamste onderdeel van de weerstandscapaciteit (zie paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing van de Begroting en Jaarstukken).

Inzet van reserves voor dekking van investeringen

Investeringsplanning 2025 worden gedaan op basis van een goedgekeurd investeringskrediet. Jaarlijks worden de investeringskredieten door de raad vastgesteld via het Investeringsplan. Bij het aanvragen van een investeringskrediet wordt de dekking voor de investeringen vastgelegd. Alle investeringen moeten op basis van regelgeving worden geactiveerd en vervolgens afgeschreven. De gemeente kan voor de afschrijvingslast kiezen uit twee mogelijkheden:

1. De afschrijvingen ten laste brengen van de exploitatiebegroting en dekken uit reguliere exploitatie middelen;
2. De investering dekken uit een (bestemmings-)reserve en de afschrijvingen ten laste van deze reserve brengen.

Dekking voor structurele lasten

Dankzij een nieuwe maatregel kunnen gemeenten vanaf 2024 reserves en overschotten inzetten voor het dekken van structurele lasten. Hierdoor kunnen gemeenten vanaf 2025 het surplus in de algemene reserve (deel van de reserve waar geen bestemming aan is gegeven) aanwenden voor het dekken van structurele exploitatielasten. Van dit vrij besteedbare deel, het surplus, mogen gemeenten 10% inzetten voor structurele lasten. Dit onder de voorwaarde dat de solvabiliteit van de gemeente groter of gelijk aan 20% is en blijft. Dit deel wordt dan tot 'structurele baat' bestempeld. Ook moet het weerstandsvermogen naar het oordeel van de toezichthouder (de provincie) voldoende zijn, gebaseerd op een adequate risico-inventarisatie. Hoewel deze maatregel geen oplossing is voor de structurele tekorten van gemeenten vanaf 2026, kan dit wel een hulpmiddel zijn om acute knelpunten op te lossen (Lees: tijd kopen om structurele maatregelen door te voeren).

5.3. rekeningresultaat 2024

Conform de bestendige gedragslijn zal het rekeningoverschot zoveel mogelijk gebruikt worden om de bestaande investeringen af te dekken. Momenteel verwachten wij dat er ruim **€ 6,2 miljoen** vanuit het rekeningoverschot 2024 kan worden ingezet voor het afdekken van de bestaande investeringen. Wij stellen voor om dit bedrag te storten in de reserve IHP. Nog voor de inhoudelijke behandeling van de kadernota 2026 zullen wij de jaarstukken 2024, inclusief het voorstel saldobestemming, aan de raad beschikbaar stellen. De gemeenteraad besluit hier pas definitief over bij het voorstel saldobestemming, maar in de doorwerking van de kapitaallasten, gaan wij uit van bovenstaande voorstel.

5.4. Screening reserves

Naast bovengenoemde rekeningresultaat zijn er nog een aantal reserves welke deels ingezet kunnen worden ter afdekking van bestaande investeringen en/of bestaande tekorten:

Vrije reserve	De vrije reserve kent eind 2024 een 'vrij' besteedbaar gedeelte van € 13.475.000 (dit is inclusief de storting van €7,5 miljoen uit de 2 ^e corap 2024).	€ 12.400.000
---------------	--	--------------

Algemene Reserve Grondexploitaties	Gezien de momenteel en op korte termijn lopende grondexploitaties ramen we de ARG af naar € 10 miljoen.	€ 3.900.000
Totaal		€ 17.300.000

Tezamen met het verwacht positief resultaat over 2024 is € 22.500.000 beschikbaar uit reserves om in te zetten.

Wij stellen voor om dit bedrag als volgt in te zetten om:

1. Overblijvende tekorten op de exploitatie de komende jaren af te dekken. Gezien het huidige tekort verwachten wij hier zo'n € 8,7 miljoen voor nodig te hebben. Deze ruimte zullen wij reserveren binnen de vrije reserve.
2. Bestaande investeringen in onderwijshuisvesting af te dekken. Wanneer wij deze middelen gebruiken om de bestaande investeringen in het IHP af te dekken. Hiervoor is dan nog € 14 miljoen beschikbaar. Wij stellen voor om € 14 miljoen over te hevelen naar de reserve IHP ter dekking van de reeds geplande investeringen. Wanneer wij dit doen, ontstaat onderstaand beeld:

	Totale kosten onderwijs- huisvesting	Huidige dekking	Investerings- t.l.v. exploitatie	Aanvullende dekking reserves	Investe- ringen t.l.v. exploitatie
Ontdekking	4.581.082	0	4.581.082	4.028.274	552.808
Toekomst	6.587.700	1.325.720	5.261.980	5.261.980	0
Rubenshof	1.671.154	345.000	1.326.154	0	878.962
Sterrendonk	6.299.026	1.589.280	4.709.746	4.709.746	0
Muldersteeg	2.082.553	0	2.082.553	0	2.082.553
Nieuwe schoollocatie	6.500.000	6.500.000	0	0	0
Hanze	24.542.023	14.856.000	9.686.023		9.686.023
Overig	653.000	0	653.000	0	653.000
	52.916.538	24.616.000	28.300.538	14.000.000	14.300.538

Dit levert lagere kapitaallasten op voor onderwijshuisvesting ten opzichte van de begroting 2025:

	2026	2027	2028	2029
Voordeel kapitaallasten IHP	-36	-316	-386	-721

5.5. Investerings per beleidsterrein

Onderstaand is aangegeven welke investeringen momenteel meerjarig zijn opgenomen.

X	Jaar van aanvraag
	Jaar van uitvoering

5.5.1. Openbare ruimte

Openbare ruimte (*€ 1.000)	Wijzigingen	Gereed	2026	2027	2028	2029	2030	Totaal	Dekking	Toelichting
Aandachtsbuurten			X	X	X	X	X	-		Reguliere investering binnen plafond
Bewonersinitiatieven			X	X	X	X	X	-		Reguliere investering binnen plafond
Hoofdwegenstructuur en verkeersveiligheid			X	X	X	X	X	-		Reguliere investering binnen plafond
Civieltechnische kunstwerken en havens			X	X	X	X	X	-		Reguliere investering binnen plafond
Programma Openbare verlichting			X	X	X	X	X	-		Reguliere investering binnen plafond
Programma Groen			X	X	X	X	X	-		Reguliere investering binnen plafond
Programma Speeltoestellen			X	X	X	X	X	-		Reguliere investering binnen plafond
Kwaliteitsverbetering		2028	-	-	X	X	X	-		Reguliere investering binnen plafond
Programma Klimaatadaptieve maatregelen		2028	-	-	X	X	X	-		Reguliere investering binnen plafond
Beheer kruidige beplanting		2025	X	-	-	-	-	-		Al 2 jaar geen concrete plannen. Onderwerp van ombuiging.
Investeringsplafond opvullen tot 4.397.000		2027	-	X	X	X	X	-		Reguliere investering binnen plafond
Natuurkundigenbuurt (PRIO buurt)	Gewijzigd	2028	-	-	-	-	-	-		Uitvoering loopt tot 2028 door.

Oud-West Noord (PRIO buurt)		2027	-	-	-	-	-	-		
Arkendonk		2027	X	-	-	-	-	-	-1.400	Dekking 900.000 uit Grex Arkendonk en 500.000 uit Nederwiek
Herinrichting Hoogstraat (Heilige Driehoek) (2)		2027	-	-	-	-	-	-	-1.680	Uit reserve mobiliteitsfonds
Herinrichting Heistraat / Ekelstraat (3)	Gewijzigd	2030	-	-	-	-	X	-	-2.900	Dekking uit res mob fonds. Verschoven in tijd; nieuwe N629 moet gereed zijn voordat Heistraat afgewaardeerd kan worden.
Snelfietsroute Oosterhout- Dongen- Tilburg (5)		2026	-	-	-	-	-	-	-765	Uit reserve mobiliteitsfonds
Reconstructie provincialeweg Oosteind (6)	Gewijzigd	2026	-	-	-	-	-	-	-3.500	Uit reserve mobiliteitsfonds Uitvoering loopt langer door.
30 km/zone Den Hout (9)		2027	X	-	-	-	-	-	-300	Uit reserve mobiliteitsfonds
Ontsluiting Dorst West (10)	Gewijzigd	2026	-	-	-	-	-	-	-775	Uit reserve mobiliteitsfonds Verschuiving in tijd, raadsbesluit feb24
Doorstroming OV Abdis van Thornstraat; reconstructie rotonde Strijenstraat/Pasteurlaan/Amphia-terrein (12)	Gewijzigd	2027	X	-	-	-	-	-	-1.000	50% dekking uit res mob fonds en 50% subsidie Project apart gepresenteerd, los van OV-hub Amphia.
Gedeeltelijke reconstructie Trommelen (eenrichtingsverkeer centrumdeel Bredaseweg) (13)	Nieuw	2026	X					-	-300	
Statendamweg: verbeteren fietsvoorzieningen (20)		2026	-	-	-	-	-	-	-250	Uit reserve mobiliteitsfonds
OV hub Amphia terrein (45)	Gewijzigd	2027	X	-	-	-	-	-	-12.000	50% dekking uit res mob fonds en 50% subsidie. Project apart gepresenteerd, los van doorstroming Abdis van Thornstraat.
Abdis van Thornstraat gepland onderhoud JOR (kan gekoppeld worden aan project 12) Inclusief aanpassing kruispunt Leijzenhoek (nieuw)	Nieuw	2031					X	-	-600	Nieuw opgenomen.
Verkeersmaatregelen Paterserf ; instellen éénrichtingsverkeer en gedeeltelijke afsluiting Warandepoort © (nieuw)	Nieuw	2027		X				-	-160	Nieuw opgenomen.
Oostpolderweg midden deel (nieuw)	Nieuw	2026	X					-	-780	Nieuw opgenomen.
Totaal Openbare Ruimte			19.166	4.467	4.417	4.397	4.397	36.844	-26.410	

Wijzigingen:

Wijzigingen zijn opgenomen in de laatste kolom.

Voorgesteld wordt om het jaarlijkse investeringsbedrag van € 108.000 voor kruidachtige beplanting te schrappen. Het investeringsbedrag dat hiervoor beschikbaar is gesteld, wordt momenteel ook niet benut.

Aantal verschuivingen in tijd heeft geen consequenties voor kapitaallasten vanwege dekking uit mobiliteitsfonds. Dat geldt ook voor nieuw opgenomen projecten; die zijn gedekt uit het mobiliteitsfonds en hebben daardoor per saldo geen effect.

De volgende projecten zijn van de uitvoeringsplanning gehaald en hebben daarmee een direct financieel voordeel in de kapitaallasten opgeleverd: Ontsluiting Lievenshove (7), 30 km-zone Den Hout (9), 30 km-zone Zeislaan (29), en ontsluitingsweg Dorst Oost (43).

Niet-geplande projecten:

De volgende projecten zijn niet (meer) opgenomen op de investeringsplanning:

- Ontsluiting Lievenshove (7)
- Verplaatsen fietsoversteek LMP-weg (25)
- Fietsbrug Zwaaikom (35)
- Ontsluiting Dorst Oost
- Provinciale weg Oosteind tussen kruising Hoge Dijk en Wilhelminalaan in 's-Gravenmoer
- Ingrep verkeerscirculatie invoering éénrichtingsverkeer Eikdijk, Meerpaal gedeelte Wilhelminakanaal Zuid , aanbrengen langzaam verkeersvoorzieningen
- 30 km zone Zeislaan
- Wilhelminakanaal Zuid: gedeelte Paterserf - Eikdijk: aanleg vrijliggend 2-ri fietspad (D1)
- Verkeersonderzoeken
- Fietsstraat Ketenbaan
- Warandelaan verbeteren fietsvoorzieningen / vk veiligheid (A)
- Akkerweg - alternatief landbouwroute
- LMP-weg, plaatsen verkeerslichten op het kruispunt met de Zeislaan (nrd)

5.5.2. Sport

Sport (*€ 1.000)	Wijzigingen	Gereed	2026	2027	2028	2029	2030	Totaal	Dekking	Toelichting
Voetbalclub OVV		2026	X	-	-	-	-	-		
Kunstgrasveld toplaag renovatie Irene		2027	-	-	X	-	-	-		
Hybridveld SCO		2027	-	X	-	-	-	-		
Regulier plafond sport opvullen tot 865.000			-	X	X	X	X	-		
Toiletten/kleedlokalen renovatie kruidenlaan		2027	-	X	-	-	-	-		
Gevelbeplating VVO		2027	-	X	-	-	-	-		
Verlichting hoofdveld TSC		2026	X	-	-	-	-	-		
Smeervloeren TSC		2026	X	-	-	-	-	-		
Plafond gymzaal Ridderstraat		2026	X	-	-	-	-	-		
Vervangen chloorinstallatie irt nieuwe wetgeving de Warande	Gewijzigd	2026	-	-	-	-	-	-		vervalt tgv verlichting Warande
Onvoorzien	Gewijzigd	2026	-	-	-	-	-	-		vervalt tgv verlichting Warande
Verlichting Warande	Nieuw	2026	X	-	-	-	-	-		verlichting Warande moet vanwege veranderende wetgeving aangepast worden. Kost 100K (inzet post chloorinstallatie en post onvoorzien).
Totaal Sport			2.347	865	865	865	865	5.807		

Wijzigingen:

In de begroting 2025 is per abuis een dekking van 1,5 miljoen bij de investering OVV Oosteind opgenomen. Deze investering komt echter uit het investeringsplafond en niet uit de vrije reserve. Als gevolg hiervan stijgen meerjarig de kapitaallasten t.o.v. de begroting 2025.

Niet-geplande projecten

Nieuwbouw Oosterheidehal.

5.5.3. Incidenteel

Incidenteel (*€ 1.000)	Wijzigingen	Gereed	2026	2027	2028	2029	2030	Totaal	Dekking	Toelichting
E-portaal website			X	X	X	X	X	-		Reguliere investering binnen plafond
Doorontwikkeling informatiebeheer			X	X	X	X	X	-		Reguliere investering binnen plafond
Doorontwikkeling datafundament			X	X	X	X	X	-		Reguliere investering binnen plafond
Plafond opvullen tot € 385.000			-	X	-	X	X	-		Reguliere investering binnen plafond
opgave strategische woningbouw; besluit 2021 restant	Gewijzigd		-	-	-	-	-	-	-729	Uit vrije reserve
Restauratie Toren Sint-Jan basiliek		2028	X	-	-	-	-	-	-110	Loopt langer door.
Parkeerautomaten	Nieuw	2028	-	-	X	-	-	-		50% subsidie vanuit het Rijk
Fietsenstallingen	Nieuw	n.t.b.	-	-	-	-	-	-		Nieuwe investering
Stadhuis		2027	-	-	-	-	-	-	-20.470	Nieuwe investering, wordt nog nader ingevuld.
			393	393	595	393	393	2.167	-21.309	20.420 uit reserve stadhuis en 50 uit vrije reserve (reeds besloten)

Wijzigingen:

Tijdens de behandeling van de nota 'Aanpassingen voorlopig ontwerp en kredietvoting vernieuwbouw gemeentehuis Arendshof II' op 28 januari 2025 zijn een viertal amendementen aangenomen, welke leiden tot € 1.735.000 hogere bouwkosten.

5.5.4. Accommodatiebeheer

Accommodatiebeheer (*€ 1.000)	Wijzigingen	Gereed	2026	2027	2028	2029	2030	Totaal	Dekking	Toelichting
Verduurzamen gemeentelijke accommodaties			X	-	X	X	X	-		Reguliere investering binnen plafond
Technische installaties gemeentelijke accommodaties			X	X	X	X	X	-		Reguliere investering binnen plafond
Bouwkundige werkzaamheden gemeentelijke accommodaties			X	X	X	X	X	-		Reguliere investering binnen plafond
Voorbeeldrol gemeente op gebied van duurzaamheid	Gewijzigd		-	-	-	-	-	-		Investeringsplafond verlaagd
AC de Bunthoef	Gewijzigd	2026	-	-	-	-	-	-		
Inbouwpakket AC de Bunthoef		2026	-	-	-	-	-	-	-500	Grex de Bunthoef
AC Arkendonk nieuwbouw		2029	X	-	-	-	-	-	-3.200	2.200 uit Grex Arkendonk en 1.000 uit vrije reserve
			3.700	175	306	306	306	4.793	-3.700	

Wijzigingen:

In de begroting 2025 is per abuis een dekking van 3,5 miljoen bij de investering AC de Bunthoef opgenomen. Deze investering komt echter uit het investeringsplafond en niet uit de vrije reserve. Als gevolg hiervan stijgen meerjarig de kapitaallasten t.o.v. de begroting 2025.

Raadsnota investeringen Pannehoef 125.000 naar voren gehaald van 2027 naar 2025.

Investeringsplafond verlaagd van 450.000 euro naar 300.000 euro cfm investeringsplafond. Dit was nog niet concreet met projecten ingevuld.

5.5.5. IHP Onderwijshuisvesting

Onderwijshuisvesting (*€ 1.000)	Wijzigingen	Gereed	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Totaal	Dekking	Toelichting
Islamitische school		2024	X	-	-	-	-	-	-		
KC de Ontdekking	Gewijzigd	2027	-	X	-	-	-	-	-	-4.028	
Aanvraag dakonderhoud gymzaal plein 3		2025	-	X	-	-	-	-	-		
Aanvraag eerste inrichting Pallas (vrije school)		2025	-	X	-	-	-	-	-		
Aanvraag Menorah uitbreiding nieuwkomersvoorziening		2026	-	X	-	-	-	-	-		
Hanze college	Gewijzigd	2028	X		X	-	-	-	-	-14.856	Dekking 13.300 uit res IHP + Eigen bijdrage Hanze van 1.556
De Toekomst	Gewijzigd	2029	-	X	-	X	-	-	-	-6.588	1.326 uit res IHP + 200 uit vrije reserve
Rubenshof	Gewijzigd	2026	-	X	-	-	-	-	-	-345	Uit res IHP
Sterrendonk	Gewijzigd	2027	-	X	X	-	-	-	-	-6.299	Uit res IHP
Muldersteeg	Gewijzigd	2028	-	-	-	X	-	-	-		
Nieuwe schoollocatie	Gewijzigd	2028	-	-	X	-	-	-	-	-6.500	Uit res IHP
			1.565	7.590	35.571	8.190	-	-	52.917	-38.616	

Wijzigingen:

- Verschuiving in uitvoering.
- € 16 miljoen voor de 4 scholen gesplitst (Toekomst, Muldersteeg, Rubenshof en Sterrendonk).
- Bouwkosten voor de Ontdekking, de Toekomst, de Rubenshof, de Sterrendonk, de Muldersteeg en het Hanzecollege met 2,69% geïndexeerd.
- € 14 miljoen aan dekking toegevoegd aan reserve IHP (Zie paragraaf 5.4).
- € 200.000 dekking voor 'maatschappelijke functie de Toekomst' gedekt uit vrije reserve.

5.6. Totaal investeringen en effect kapitaallasten

De aangepaste meerjarenraming voor de investeringen ziet er na de wijzigingen die voorgesteld zijn (inclusief indexering van het plafond), als volgt uit:

Bedragen x € 1.000

Beleidssterrein	Vast plafond	Begr 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Openbare ruimte	4.397	19.166	4.467	4.397	4.397
Sport	865	2.347	865	865	865
Informatisering	51	51	51	51	51
Accommodatiebeheer	306	3.706	181	306	306
Incidentele investeringen	393	393	393	595	393
Subtotaal	6.013	25.663	5.957	6.214	6.012
Afvalverwijdering	-	676	126	126	126
Riolering	-	5.200	5.150	5.205	5.175
Tractiemiddelen	-	1.655	1.170	975	195
Integraal huisvestingsplan (IHP)	-	35.571	8.190	*2.000	*2.000
Equalit	-	1.000	1.000	1.000	1.000
Activering personele kosten	-	1.373	1.373	1.373	1.373
Totaal investeringen	6.013	71.138	22.966	16.893	15.881

De bovengenoemde wijzigingen (met uitzondering van *) hebben per saldo het volgende (positieve) effect op de kapitaallasten:

(*€ 1.000)	2026	2027	2028	2029
Openbare ruimte	-37	-91	-310	-315
Sport	0	114	118	116
Incidenteel	38	145	215	210
Accommodatiebeheer	61	68	207	204
IHP	-36	-316	-386	-721
TOTAAL	26	-79	-157	-506

6. Spaarplan IHP

De financiering van onderwijshuisvesting is landelijk al langer een probleem. Door de gestegen bouwkosten is de huidige compensatie die gemeenten krijgen van het Rijk onvoldoende op de gestegen bouwkosten en de toegenomen eisen aan gebouwen te dragen. Kinderen en jongeren, en hun leerkrachten, verdienen een veilig, gezond en duurzaam schoolgebouw. Goed onderwijs is een investering in de toekomst van onze kinderen en de toekomst van Oosterhout. In de schoolgaande levensfase is het belangrijk dat kinderen zich veilig kunnen ontwikkelen. Daarin maakt het schoolgebouw het verschil: nodigt het uit om elkaar te ontmoeten? Voel je je welkom als je een fysieke beperking hebt? Is er een rustige plek om je te concentreren, wanneer dyslexie je in de weg zit? Kan je doorstromen vanuit een dichtbij gehuisveste kinderopvang? Het schoolgebouw is dus een essentiële randvoorwaarde voor inclusiviteit en kwaliteit van de hele onderwijsomgeving. De VNG heeft namens de gemeenten opnieuw een dringende oproep aan het kabinet gedaan. Alleen met een flinke impuls van € 1,2 miljard kunnen gemeenten en schoolbesturen de achterstanden aanpakken om alle scholen voor 2050 te renoveren en te vernieuwen.

Bij de behandeling van de meerjarenbegroting 2025-2028 is in de motie 3M11 gevraagd om bij de Kadernota 2026 voorstellen te doen hoe er de komende jaren verder gespaard kan worden voor de 2de fase van het IHP. Het college stelt daartoe de komende jaren de volgende drie maatregelen voor:

1. Opbrengsten positieve grondexploitaties schoollocaties

In dezelfde bovengenoemde motie bij de begrotingsbehandeling 2025 vraagt de raad om de opbrengsten van de gronden van de huidige locatie van het Hanze college toe te voegen aan de middelen voor onderwijshuisvesting. Naast de gronden van het Hanzecollege, zijn er in fase 1 ook nog potentieel positieve grondopbrengsten te verwachten bij de Sterrendonk en de Toekomst. Datzelfde geldt voor fase 2. De positieve opbrengsten rondom schoollocaties zullen wij, na realisatie, toevoegen aan de bestemmingsreserve onderwijshuisvesting.

2. Positieve rekeningresultaten

Bij het realiseren van positieve rekeningresultaten per einde jaar, zullen wij deze resultaten met voorrang toevoegen aan de bestemmingsreserve onderwijshuisvesting. Ook voor het jaar 2024 (zie paragraaf 4.2.) zullen wij dit

toepassen en deze reserve gebruiken om de kapitaallasten van de investeringen uit fase 1 af te dekken.

3. Structureel ramen van investeringsplafond voor onderwijshuisvesting

Op de beleidsterreinen openbare ruimte, sport, accommodatiebeheer, informatisering en incidenteel ramen wij reeds een structureel bedrag per jaar (€ 6.192.000 per jaar). Voor andere beleidsterreinen, waaronder onderwijshuisvesting doen wij dat niet. Gezien de grote opgave op dit gebied waar wij de komende jaren voor staan, stellen wij voor om met ingang van 2028 een jaarlijks investeringsplafond van € 2 miljoen te gaan hanteren voor onderwijshuisvesting. De effecten hiervan zijn (uitgaande van gem 3% rente) in de vorm van jaarlijks terugkerende kapitaallasten (indicatief) dan als volgt:

Kapitaallasten	2028	2029	2030	2031	2032
Jaarlijks Investeringsplafond van € 2 miljoen voor onderwijshuisvesting	60.000	187.000	311.000	434.000	555.000

Uiteindelijk lopen de kapitaallasten voor dit structurele investeringsplafond - rond 2060 - op tot ruim € 3 miljoen per jaar.

7. Financiële beheersbaarheid Sociaal domein

In de perspectiefnota 2025 is een taakstelling op het sociaal domein opgenomen, oplopend tot € 2,5 miljoen in 2028. Deze taakstelling was gebaseerd op onderzoek van een extern bureau naar de vraag welke mogelijkheden er zijn binnen de gemeente Oosterhout om de kosten voor beleid en uitvoering sociaal domein voor de komende jaren te beheersen. Uit dit rapport blijkt dat er mogelijkheden voor kostenbeheersing worden gezien met name bij de Wmo, terwijl voor jeugdzorg invulling moet worden gegeven aan de taakstelling van de Hervormings-agenda. Ook bij de toegang lijken verbeteringen mogelijk.

In 2025 hebben we verschillende initiatieven ontwikkeld die bijdragen aan een duurzaam en betaalbaar Sociaal Domein. We richten ons daarbij op het efficiënt en rechtmatig inzetten van de beschikbare middelen, zodat we het meeste kunnen bereiken voor onze inwoners.

We blijven ook scherp toezien op de zorgaanbieders om ervoor te zorgen dat de middelen op de juiste manier worden ingezet. Als blijkt dat er onterecht middelen zijn besteed, zorgen we ervoor dat deze teruggevorderd worden.

Jeugd:

De succesvolle initiatieven die we in 2025 hebben opgezet, breiden we in 2026 verder uit. We zetten sterk in op de verschuiving van individuele naar collectieve oplossingen en gaan intensiever samenwerken met het onderwijs. Dit doen we met het doel om jeugdhulpkosten te voorkomen door vroegtijdig in te grijpen en preventieve maatregelen te nemen. Steeds vaker kunnen voorzieningen die we in de sociale basis hebben en het Stevig Lokaal Team hulpvragen direct afvangen en ondersteunen, waardoor er minder duurdere individuele maatwerktrajecten nodig zijn. We werken daarbij 'matched care' en kijken dus nog beter naar de onderliggende oorzaken en komen zo tot de best passende zorg en ondersteuning. Door de regionale samenwerking tussen jeugdhulpaanbieders verder te versterken, zien we dat de vraag naar niet-gecontracteerde maatwerkvoorzieningen afneemt. Dit zorgt voor efficiënter gebruik van middelen en maakt het mogelijk om de zorg beter af te stemmen op wat nodig is.

P-wet, Minima, SHV:

We streven ernaar het aantal uitkeringsgerechtigden onder het landelijke gemiddelde te houden, een doel dat we momenteel al succesvol realiseren. Specifieke aandacht is er hierbij voor personen met een arbeidsbeperking, voor deze groep zetten we loonkostensubsidies in, zodat werkgevers gecompenseerd worden voor de verminderde loonwaarde. Ook hierbij zijn we nu al succesvol en deze lijn willen we doortrekken.

Wmo:

Op het gebied van Wmo gaan we verder in de ontwikkeling van de laatste jaren: we gaan door met de ingezette werkwijze waarbij we sturen op voorliggende voorzieningen (kan zijn andere wetgeving – ZVW, algemene voorzieningen - Automaatje, vrij toegankelijke voorzieningen – ontmoetingsplekken, algemeen gebruikelijke voorzieningen - hulpmiddelen). Bij nieuwe contracten WMO wordt o.a. gestuurd op het meer benutten van de zelfredzaamheid van de inwoner, waarmee we anti-revaliderende inzet willen voorkomen (bijv. bij HbH: niet alles overnemen van de inwoner terwijl deze nog kan helpen. Als niets doet de lichamelijke situatie van de inwoner verergert). Ook sturen we op innovatie in nieuwe contracten: de ondersteuning en hulp moet anders om beschikbaar te houden voor degene die het echt nodig heeft - personeelskrapte. Daarnaast blijven we vanuit de Wmo begeleiding verder inzetten op collectief vóór individueel, bijv. door begeleiding licht waar dit kan collectief te organiseren.

8. Differentiatie toeristenbelasting

Op 5 november 2024 heeft de gemeenteraad de motie 'Differentiatie toeristenbelasting' aangenomen, ingebracht door de VVD.

Het college is gevraagd om:

- voor de toeristenbelasting van 2026 de mogelijkheden voor een gedifferentieerd tarief inzichtelijk te maken, waarbij onderscheid gemaakt wordt tussen tarieven voor hotels/vakantiehuisjes en kampeerplaatsen én waarbij tarieven worden gehanteerd die uitlegbaar in lijn liggen met tarieven die andere gemeenten in de regio hanteren;
- voor de perspectiefnota 2026 in beeld te brengen op welke wijze dit zou kunnen en wat de financiële gevolgen (inclusief de uitvoeringskosten) hiervan zijn.

Kijkend naar andere gemeenten (met name Midden- en West-Brabant), zien we in 2025 een gemiddeld tarief van € 2,47 per persoon per nacht.

In de meerjarenbegroting wordt uitgegaan van 600.000 overnachtingen op jaarbasis. Als we kijken naar de voorbije jaren (2022, 2023, en 2024), dan is een kleine stijging zichtbaar richting een gemiddelde van 700.000 overnachtingen. Mogelijk ontstaan door Corona toen veel mensen besloten in eigen land te blijven. Voorzichtigheidshalve houden we er in de opbrengst van de toeristenbelasting rekening mee dat die aantallen zich niet volledig doorzetten, maar naar verwachting zouden we kunnen rekenen met een te verwachtte aantal overnachtingen van 650.000.

De doorrekening met een gedifferentieerd tarief zou er dan als volgt uit kunnen zien:

	Aantallen	Tarief Hotel / B&B / Bungalow / Chalet	Tarief kampeerplaats	Tarief groepsaccom- modatie
		€ 3,00	€ 2,00	€ 0,00
Hotel	33.612	€ 100.837		
B&B	8.600	€ 25.801		
Bungalow / chalet	513.299	€ 1.539.896		

Kampeerplaatsen	66.392		€ 132.784	
Groepsaccommodatie	29.478			€ 0
Totaal € 1.799.319	651.382	€ 1.666.535	€ 132.784	€ 0

In het overzicht is rekening gehouden met de vrijstelling van maatschappelijke groepsaccommodaties en is er voor alle andere overnachtingsmogelijkheden (anders dan een kampeerplaats), gerekend met een toeristenbelasting van € 3,00 p.p.p.n.

Huidige begrote opbrengst is € 1.710.000. Vanwege de hoger verwachte aantallen toeristen is het dan mogelijk om een tarief voor kampeerplaatsen van € 2,00 p.p.p.n. te hanteren en alle overige overnachtingsmogelijkheden op € 3,00 p.p.p.n. Met het laag houden van het tarief voor de kampeerplaatsen, stellen wij wel voor om het huidige maandarrangement te schrappen. Hiermee wordt naar verwachting de totaal begrote opbrengst aan toeristenbelasting gerealiseerd.

9. Differentiatie leges evenementen

Op 5 november 2024 heeft de gemeenteraad de motie 'leges voor commerciële evenementen' aangenomen.

Het college is gevraagd om:

1. Na te gaan of er een onderscheid gemaakt kan worden in de leges voor de evenementenvergunning en of deze leges voor commerciële evenementen kostendekkend gemaakt kunnen worden;
2. De raad uiterlijk bij het voorstel over de belastingen 2025 te informeren over de uitkomst en over de wenselijkheid en de mogelijkheid om te gaan differentiëren in de leges voor evenementen.

Voor het aanvragen van een evenementenvergunning bij de gemeente zijn leges verschuldigd. Deze leges worden geheven voor het gebruik maken van door de gemeente verstrekte diensten. Deze legeskosten zijn opgebouwd uit de tijd die noodzakelijk is voor het beoordelen, het verkrijgen en/of verstrekken van advies, het uitvoeren van een risicoanalyse, doorleefsessie en andere relevante taken die verband houden met de beoordeling van de aanvraag.

Leges mogen alleen kostendekkend zijn. Er mag dus geen winst op worden gemaakt. Dit betekent dat op basis van het redelijkheidsbeginsel de hoogte van de leges in verhouding moet staan tot de kosten die de gemeente daadwerkelijk maakt voor het verlenen van de dienst waarvoor de leges worden geheven.

Er zijn grote verschillen in leges voor evenementenvergunningen bij gemeenten. Ook worden verschillende methodes gebruikt, zoals op basis van bezoekersaantallen, of risicoclassificatie. Overigens adviseert de Veiligheidsregio om deze laatste methode niet toe te passen.

Wij vinden het belangrijk om evenementen te behouden voor Oosterhout, omdat evenementen:

- bijdragen aan de maatschappelijke samenhang van stad en dorp (sociaal-maatschappelijke doelstelling);

- de lokale economie stimuleren (economische doelstelling);
- de aantrekkelijkheid van de gemeente Oosterhout voor bewoners en bezoekers verhogen;
- een positieve bijdrage leveren aan de bekendheid van Oosterhout (promotionele doelstelling).

Wij stellen voor om met ingang van 2026 de volgende indeling in leges te gaan hanteren:

	Omschrijving	Tarief 2026	Tarief 2025
a	Voor een evenement tot 250 bezoekers, passend binnen de voorwaarden van art. 2.25, lid 2 APV (Melding)	€ 0,00	€ 0,00
b	Voor een evenement i.h.k.v. traditionele volksfeesten zoals Carnaval, Bevrijdingsdag, Koningsdag en -nacht, oud en nieuwjaar.	€ 0,00	€ 0,00
c	Voor een evenement tot 250 bezoekers	€ 136,20	€ 45,40
d	Voor een evenement met 250 tot 2.500 bezoekers	€ 272,40	€ 45,40
e	Voor een evenement boven 2.500 bezoekers	€ 544,80	€ 45,40

Gezien het aantal evenementen in Oosterhout zal hiermee geen groot financieel voordeel behaald worden. Gezien de aantallen evenementen en hun grootteklasse, verwachten wij ongeveer € 6.000 meer aan legesopbrengsten. Echter geeft het bedrag aan leges dat geheven wordt, wel een betere weergave van het werk dat hier per evenement ingestoken moet worden (kostendekkendheid).

De gemeente beschikt over meer instrumenten ter ondersteuning van evenementen, zoals subsidies, diensten en materialen. Deze instrumenten willen we zo effectief mogelijk inzetten voor evenementen die bijdragen aan onze doelstellingen en de gemaakte strategische keuzes.